

**AKTUALIZÁCIA
PROJEKTU SYSTEMATICKEJ OBNOVY
AUDIOVIZUÁLNEHO DEDIČSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

december 2008

1. Základné východiská aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky

1.1 Medzinárodný kontext

Rada Európy dňa 8. novembra 2001 v Štrasburgu otvorila na podpis Európsky dohovor o ochrane audiovizuálneho dedičstva (ďalej len „dohovor“). K tomuto medzinárodnému dokumentu zároveň otvorila na podpis aj Protokol o ochrane televíznej produkcie (ďalej len „protokol“), ktorým sa pôvodná pôsobnosť dohovoru, zameraná na kinematografické diela rozširuje aj na audiovizuálne diela a zvukovo-obrazové záznamy vyrobené na účely televízneho vysielania.

Vláda Slovenskej republiky dňa 3. júla 2002 uznesením č. 734 vyslovila súhlas s podpisom dohovoru aj protokolu a odporučila prezidentovi SR, aby splnomocnil ministra kultúry a ako alternáta mimoriadnu a splnomocnenú veľvyslankyňu SR a vedúcu Stálej misie SR pri Rade Európy na podpis dohovoru a protokolu s výhradou ratifikácie.

Na základe uznesenia vlády a splnomocnenia prezidentom Slovenská republika podpísala dohovor a protokol 17. februára 2003 s výhradou ratifikácie. Následne obidva dokumenty na základe uznesenia č. 193 zo dňa 7. marca 2007 predložila vláda SR Národnej rade SR, ktorá s nimi vyslovila súhlas 10. mája 2007. Dohovor aj protokol ratifikoval prezident SR 5. septembra 2007. Obidva dokumenty vstúpili pre Slovenskú republiku do platnosti 1. januára 2008.

Uvedené dokumenty predstavujú základný medzinárodný zmluvný rámec, ktorým sa Slovenská republika pripojila k cieľom dohovoru. Jeho hlavným cieľom je ochrana, obnova a sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva ako neoddeliteľnej súčasť kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky¹ a európskeho kultúrneho dedičstva aj ako formy kultúrneho vyjadrovania, ktorá jedinečným spôsobom odzrkadľuje a zaznamenáva vývoj spoločnosti, a preto je nevyhnutné zachovať toto dedičstvo a jeho obsah aj pre budúce generácie.

Pristúpením k dohovoru a protokolu ako k medzinárodným zmluvám sa Slovenská republika zaviazala:

- všeobecne záväzným právnym predpisom alebo iným vhodným spôsobom uložiť povinnosť uschovávať zvukovo-obrazové záznamy², ktoré tvoria súčasť audiovizuálneho dedičstva³ a boli vytvorené na území Slovenskej republiky (zákonný depozit predmetov audiovizuálneho dedičstva),
- určiť jeden alebo niekoľko archívov, ktorých úlohou je zabezpečiť uchovávanie, zdokumentovanie a reštaurovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva (zákonný depozitár⁴),

¹ Čl. 1 a 2 Deklarácie Národnej rady Slovenskej republiky o ochrane kultúrneho dedičstva z 28. februára 2001 (uznesenie NR SR č. 91/2001 Z. z.)

² § 5, ods. 24 zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom v znení neskorších predpisov (autorský zákon)

³ § 31 zákona č. 343/2007 Z.z. o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávaní audiovizuálnych diel, multimediálnych diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (audiovizuálny zákon)

⁴ § 33 zákona č. 343/2007 Z.z.

- zabezpečiť pre archívy potrebné prostriedky na plnenie úloh definovaných dohovorom a s ním súvisiacimi všeobecne záväznými právnymi predpismi prijatými členskou krajinou dohovoru,
- podporovať reštaurovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva a povoliť ich reprodukovanie s cieľom reštaurovania,
- vykonať príslušné opatrenia na zabezpečenie ochrany audiovizuálneho dedičstva, podporiť rozvoj technológií a depozitov určených na uschovávanie a reštaurovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva,
- podporiť dobrovoľné uschovávanie predmetov audiovizuálneho dedičstva vrátane sprievodného a zabezpečovacieho materiálu (dobrovoľný depozitár⁵),
- podporovať vzájomnú spoluprácu archívov a dobrovoľných depozitárov členských krajín dohovorom s cieľom napomáhať najmä výmene informácií o predmetoch audiovizuálneho dedičstva, zostavenie európskej audiovizuálnej filmografie (databázy), vytvorenie štandardného postupu na skladovanie, výmenu a aktualizáciu predmetov audiovizuálneho dedičstva, vypracovanie spoločnej normy pre elektronickú výmenu informácií a zachovanie zariadení na použitie a šírenie diel.

Na účely dohovoru Rada Európy 30. júna 2008 zriadila stály výbor, do ktorého nominovala svojho zástupcu aj Slovenská republika.

Výbor pre kultúru a vzdelávanie Európskeho parlamentu prijal 25. novembra 2004 pracovný dokument k návrhu Komisie na odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady, ktoré sa týka filmového dedičstva a konkurencieschopnosti súvisiacich priemyselných odvetví. Komisia uverejnila dokument 16. marca 2004. Európsky parlament 10. mája 2005 prijal legislatívne uznesenie P6_TA(2005)0167, ktorým schválil zmenené a doplnené znenie návrhu Komisie. Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady o filmovom dedičstve a konkurencieschopnosti súvisiacich priemyselných odvetví (Film Heritage Recommendation) bolo prijaté 16. novembra 2005.

Ako právny základ návrhu Komisia určila článok 175 Zmluvy o ES („Členské štáty zabezpečia podmienky potrebné na existenciu konkurencieschopnosti priemyslu Spoločenstva“), ktorý v tejto súvislosti uprednostnila pred právnym základom založeným na „kultúre“ (článok 151 ods. 4 Zmluvy o ES). Dôvodom na to bolo konštatovanie Komisie, že „kinematografické diela tvoria významnú súčasť európskeho kultúrneho a umeleckého dedičstva a súčasne predstavujú priemyselný potenciál, ako aj prvok konkurencieschopnosti“. Cieľom odporúčania je podporiť členské štáty pri zabezpečovaní zachovania európskeho kinematografického dedičstva a posilniť lepšie využívanie jeho potenciálu.

Podľa odporúčania by členské štáty mali prijať príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby audiovizuálne dedičstvo bolo systematicky

- zozbierané (akvizícia)
- zatriedené (katalogizácia)
- zachované (archivácia)
- obnovené (reštaurovanie)
- sprístupnené verejnosti.

V pozícii Európskeho parlamentu prijatej v prvom čítaní 10. mája 2005 na účely prijatia odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o filmovom dedičstve a konkurencieschopnosti súvisiacich priemyselných činností sa v bode 2 uvádza, že

⁵ § 35 zákona č. 343/2007 Z.z.

„kinematografia je formou umenia, ktoré je zachytené na krehkom médiu, a preto si vyžaduje, aby orgány verejnej moci podnikli kroky na jej zachovanie. Kinematografické diela sú základnou súčasťou nášho kultúrneho dedičstva, a preto si zasluhujú plnú ochranu.“

Cieľom odporúčania je podporiť lepšie využitie priemyselného a kultúrneho potenciálu európskeho filmového dedičstva podporou politik inovácie, výskumu a technologického rozvoja v oblasti zachovávaní a obnovy kinematografických diel. *„Filmové dedičstvo je dôležitou súčasťou filmového priemyslu a podpora jeho zachovávaní, obnovy a využívania môže prispieť k zlepšeniu konkurencieschopnosti tohto priemyslu.“*

V auguste 2008 vypracovala Komisia pracovný dokument SEC(2008) 2373 k implementácii odporúčania Európskeho parlamentu a Rady zo 16. novembra 2005 o filmovom dedičstve a konkurencieschopnosti súvisiacich priemyselných odvetví. Dokument okrem iného odporúča členským štátom

- prijať dlhodobú stratégiu pre národné filmové dedičstvo a ročné vykonávacie plány pre špecifické oblasti (digitalizácia, obnova, vzdelávanie),
- pokračovať v zvyšovaní interoperability filmových databáz a ich sprístupňovaní prostredníctvom internetu.

1.2 Audiovizuálne dedičstvo a UNESCO

Výraznú pozornosť archivácii, obnove a sprístupňovaniu audiovizuálneho dedičstva venuje aj organizácia UNESCO, ktorej valné zhromaždenie 27. októbra 1980 prijalo odporúčanie na ochranu a obnovu pohyblivých obrazov (Recommendation for the Safeguarding and Preservation of Moving Images). Pri príležitosti 25. výročia prijatia tohto odporúčania vydalo UNESCO v roku 2004 publikáciu *Audiovisual Archiving: Philosophy nad Principles* (CI/2004/WS/2, zostavovateľ Ray Edmondson), v ktorej sú rozpracované základné princípy a odporúčania pre archiváciu audiovizuálnych diel s dôrazom na význam archívov ako inštitúcií pre uchovávanie, obnovu a sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva.

Ako výraz dôležitosti audiovizuálneho dedičstva v roku 2006 valné zhromaždenie UNESCO určilo 27. október ako Svetový deň audiovizuálneho dedičstva, pričom zdôraznilo najmä to, že audiovizuálne dedičstvo je jedinečným a nenahraditeľným „svedectvom ekonomického, politického a spoločenského rozvoja, vývinu vzdelávania, vedeckého poznania a kultúrnej rozmanitosti, ako aj svedectvom o vývoji prírody a vesmíru.“

Generálny tajomník UNESCO Koïchiro Matsuura vo svojom posolstve k Svetovému dňu audiovizuálneho dedičstva 2007 zdôraznil, že „ochrana audiovizuálneho dedičstva je veľmi komplexný proces, ktorý vyžaduje systém právnych, inštitucionálnych, technologických a finančných riešení.“

1.3 Kontext Slovenskej republiky

Vláda Slovenskej republiky uznesením č. 192 zo 7. marca 2007 na návrh ministra kultúry schválila návrh zákona o podmienkach evidencie, verejného šírenia a uchovávaní audiovizuálnych diel, multimediálnych diel a zvukových záznamov umeleckých výkonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (audiovizuálny zákon) a následne predložila návrh zákona Národnej rade Slovenskej republiky na ďalšie ústavné prerokovanie.

Návrh zákona prerokovala a schválila Národná rada SR uznesením č. 431 z 20. júna 2007. Zákon po podpísaní prezidentom republiky vyšiel v Zbierke zákonov pod číslom 343/2007 a nadobudol účinnosť 1. januára 2008.

Audiovizuálny zákon je kľúčovým právnym predpisom pre oblasť uchovávanía audiovizuálnych diel, ich ochrany, obnovy a sprístupňovania. Zákonom sa v legislatíve Slovenskej republiky aplikovali aj viaceré záväzky vyplývajúce pre SR z podpisu a ratifikácie Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva, a to najmä:

- zavedenie zákonného depozitu audiovizuálnych diel a zvukovo-obrazových záznamov ako predmetov audiovizuálneho dedičstva (audiovizuálií),
- určenie archívov ako zákonných depozitárov (Slovenský filmový ústav, Slovenská televízia, Slovenský rozhlas),
- zavedenie dobrovoľného depozitu,
- určenie akvizičnej činnosti,
- určenie subjektu pre výkon štátnej správy v oblasti audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky (Slovenský filmový ústav).

Audiovizuálny zákon v § 31 definuje audiovizuálne dedičstvo, ktoré je súčasťou kultúrneho bohatstva Slovenskej republiky. Audiovizuálne dedičstvo je súborom audiovizuálií a iných zložiek fondu audiovizuálneho dedičstva dokumentujúcich históriu Slovenskej republiky, ako aj vznik a vývin slovenskej audiovizie a kinematografie. Táto definícia je v súlade so zásadami Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva, ako aj s odporúčaniami Komisie.

Fond audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky podľa § 32 audiovizuálneho zákona tvoria audiovizuálie⁶ a sprievodné dokumenty súvisiace s výrobou, distribúciou alebo uvádzaním audiovizuálií na verejnosti.

Audiovizuáliou podľa zákona sú slovenské kinematografické diela⁷, slovenské audiovizuálne diela⁸ a slovenské zvukové záznamy umeleckých výkonov⁹ s výnimkou spravodajských, politicko-publicistických, zábavných, hudobných alebo hudobno-zábavných programov televíznej programovej služby alebo rozhlasovej programovej služby. Tieto programy, ako aj ďalšie zvukovo-obrazové záznamy a zvukové záznamy môžu byť audiovizuáliou, ak majú audiovizuálnu hodnotu.

Audiovizuálna hodnota¹⁰ je súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, umeleckých, vedeckých alebo technických hodnôt. Audiovizuálnu hodnotu týchto programov a záznamov posudzuje odborný orgán – komisia SFÚ pre audiovizuálne dedičstvo.

Slovenský filmový ústav (ďalej len „SFÚ“) podľa § 25 audiovizuálneho zákona pri výkone štátnej správy v oblasti audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky:

- plní úlohy zákonného depozitára audiovizuálií (audiovizuálnych diel a zvukovo-obrazových záznamov),

⁶ § 32 ods. 2 zákona č. 343/2007 Z.z.

⁷ § 2 ods. 2 a 3 zákona č. 343/2007 Z.z.

⁸ § 2 ods. 1 zákona č. 343/2007 Z.z.

⁹ § 2 ods. 8 zákona č. 343/2007 Z.z.

¹⁰ § 32 ods. 4 zákona č. 343/2007 Z.z.

- metodicky usmerňuje katalogizáciu, ochranu a obnovu fondu audiovizuálneho dedičstva (fond audiovizuálneho dedičstva tvoria audiovizuálne podľa zákona a sprievodné dokumenty k nim),
- posudzuje audiovizuálnu hodnotu audiovizuálnych diel, zvukovo-obrazových záznamov a zvukových záznamov umeleckých výkonov,
- vykonáva dohľad nad plnením povinností dobrovoľných depozitárov a ostatných zákonných depozitárov (Slovenská televízia, Slovenský rozhlas).

Pre účely výkonu štátnej správy v oblasti audiovizuálneho dedičstva (metodické usmerňovanie, posudzovanie audiovizuálnej hodnoty audiovizuálií) SFÚ v roku 2008 zriadil poradný orgán – komisiu pre audiovizuálne dedičstvo, v ktorej majú zastúpenie zákonní depozitári (SFÚ, Slovenská televízia, Slovenský rozhlas) a odborníci z praxe (múzejníctvo, audiovizuálna tvorba).

Ako metodické usmernenie pre oblasť depozitu audiovizuálií a sprievodných dokumentov SFÚ vydal v októbri 2008 *smernicu pre dodržiavanie povinností určených v § 34 až 36 zákona č. 343/2007 Z. z.*, ktorá určuje podmienky a rozsah archivácie sprievodných dokumentov a informácií k audiovizuáliám v depozite zákonných depozitárov a dobrovoľných depozitárov.

1.4 Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky

V súvislosti s plánovaným prijatím audiovizuálneho zákona a s ratifikáciou dohovoru vláda Slovenskej republiky 17. mája 2006 uznesením č. 441 schválila **Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky** (ďalej aj ako „projekt obnovy“) s cieľom záchranu kinematografických a audiovizuálnych diel a ich postupného sprístupňovania verejnosti. Uvedeným uznesením vláda zároveň uložila ministrovi kultúry zabezpečiť plnenie úloh vyplývajúcich z projektu obnovy.

Východiskovým zámerom projektu obnovy je v súlade s medzinárodnými dohovormi, ktorými je Slovenská republika viazaná, vytvoriť podmienky pre záchranu a obnovu audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky, pre jeho zachovanie ďalším generáciám a pre jeho systematické sprístupňovanie na kultúrne, vzdelávacie, prezentačné aj obchodné účely.

Hlavnými cieľmi projektu obnovy sú najmä:

- vytvoriť podmienky pre záchranu, systematické a odborné spracovanie a efektívne sprístupňovanie kultúrneho dedičstva v oblasti audiovizie Slovenskej republiky s dlhodobou odbornou kontinuitou,
- sústrediť čo najväčší počet audiovizuálneho dedičstva rozmiestneného v rôznych inštitúciách Slovenskej republiky do špecializovaných depozitných priestorov Slovenského filmového ústavu,
- vytvoriť jednotné pravidlá informačného popisu a katalogizácie predmetov audiovizuálneho dedičstva,
- určiť a dosiahnuť optimálne podmienky pre uchovávanie a ochranu diel z oblasti audiovizie,

- určiť kritériá výberu pre ošetrovanie, obnovu, rekonštrukciu prípadne vytvorenie duplikátu jednotlivých diel audiovizuálneho dedičstva.

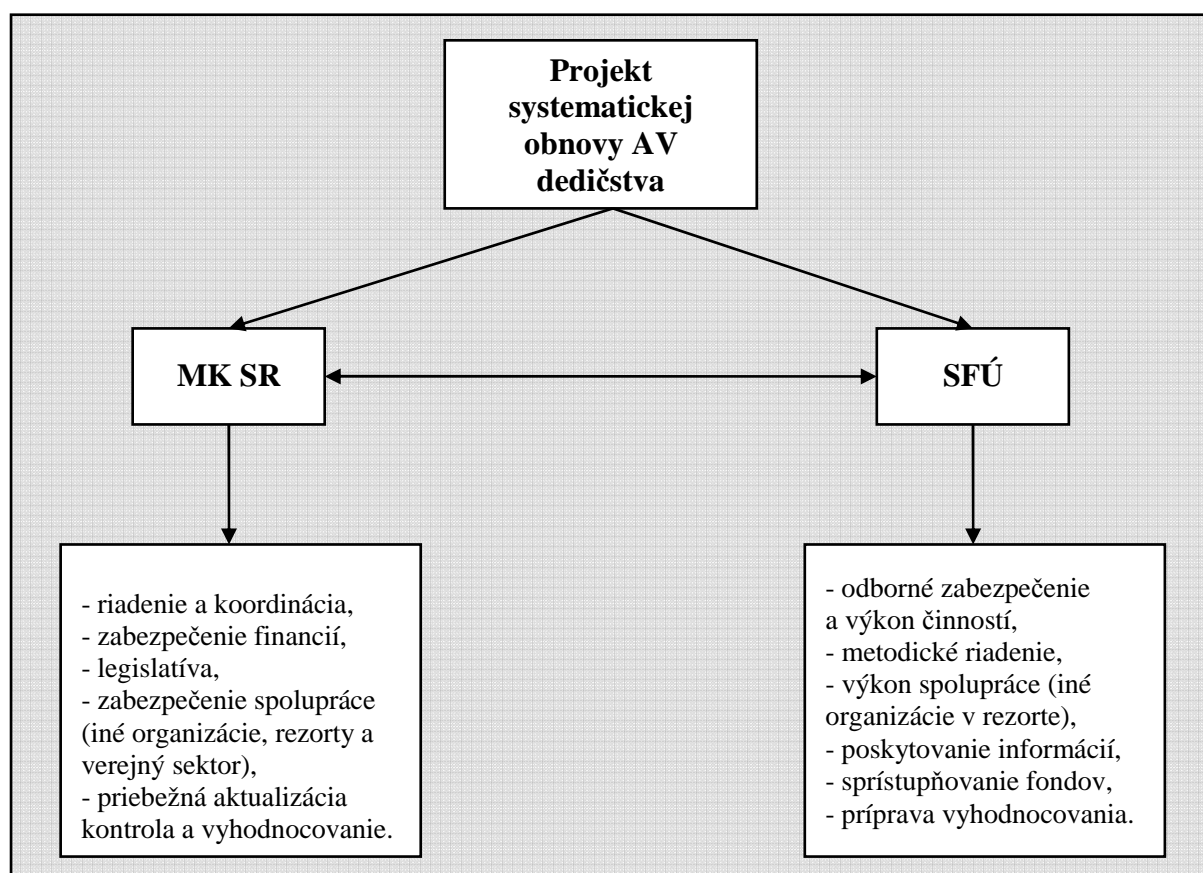
Finančným rámcom projektu obnovy sú najmä prostriedky štátneho rozpočtu účelovo určené na realizáciu projektu v rozpise rozpočtu SFÚ na príslušné rozpočtové obdobie.

Osobitným finančným rámcom projektu obnovy budú finančné zdroje operačného programu Informatizácia spoločnosti, prioritná os 2 – „*Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry*“ (ďalej len „OPIS 2“) v programovom období 2007 – 2013.

Odborným rámcom projektu obnovy sú hlavné činnosti a úlohy SFÚ, zabezpečenie a realizácia týchto činností na príslušnej odbornej úrovni a prostredníctvom kvalifikovaných zamestnancov a spolupracovníkov SFÚ, ako aj prostredníctvom kvalifikovaných dodávateľov jednotlivých služieb z externého prostredia.

Svojím zameraním a obsahom projekt obnovy spĺňa aj kritériá vyplývajúce z odporúčania Európskeho parlamentu a Komisie o filmovom dedičstve a konkurencieschopnosti súvisiacich priemyselných odvetví.

Základná schéma zabezpečenia realizácie projektu obnovy

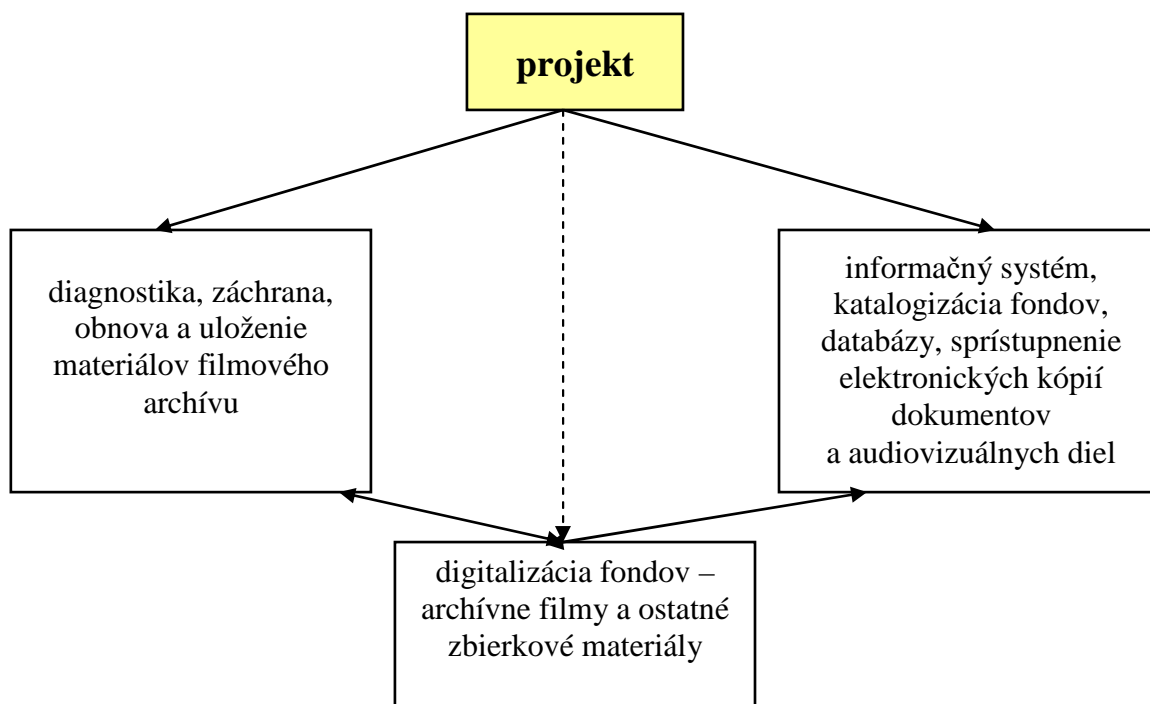
2. Hlavné úlohy a postup realizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR

Základným poslaním SFÚ je odborné uchovávanie, ošetrovanie a sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky. Aj preto súčasné nasmerovanie činností Národného filmového archívu, ako jednej z dvoch hlavných organizačných zložiek SFÚ, súvisí predovšetkým s rozsiahlou záchranou a obnovou archívnych zbierok, ako aj s ich odbornou katalogizáciou a s triedením, overovaním a sprístupňovaním informácií o týchto zbierkach.

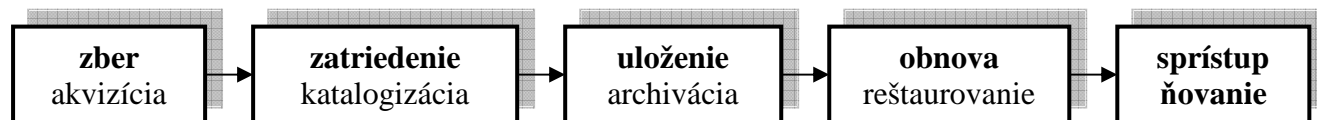
Neoddeliteľnou činnosťou nadväzujúcou na archívne a katalogizátorské činnosti je aj sprístupňovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva verejnosti a publikovanie informácií aj odborných štúdií súvisiacich s audiovizuálnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Organizačné, systémové a odborné zabezpečenie týchto činností je v súčasnej etape realizácie projektu obnovy rozdelené do dvoch hlavných línií (projektov) ako dlhodobých a kontinuálnych priorít v aktivitách SFÚ priamo súvisiacich so záchranou a sprístupňovaním audiovizuálneho kultúrneho dedičstva:

- A. Projekt systematickej záchrany a obnovy filmového archívneho fondu SFÚ
- B. Projekt informačného systému SK CINEMA a elektronického zálohovania archívnych zbierok sprievodných materiálov k filmom

Rozdelenie činností súvisiacich s projektom do uvedených dvoch hlavných línií rešpektuje odporúčania Komisie a Európskeho parlamentu na zabezpečenie procesu ochrany, obnovy a sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva v nasledovnej procesnej schéme:

2.1. Projekt systematickej záchrany a obnovy filmového archívneho fondu SFÚ

2.1.1 Východiská projektu

SFÚ od roku 2002 realizoval čiastkové projekty súvisiace so záchranou a obnovou audiovizuálneho dedičstva. Tieto čiastkové projekty a aktivity boli financované prostredníctvom účelovo určených prostriedkov štátneho rozpočtu (Všeobecná pokladničná správa). Ich cieľom bolo predovšetkým zabezpečiť obnovu ohrozených historických a ďalších filmových materiálov a zabezpečiť odborné uloženie a uskladnenie archívneho filmového fondu.

V roku 2003 boli na základe uznesenia vlády uvoľnené finančné prostriedky z rezervy vlády SR v sume 18 354 000 Sk do rozpočtovej kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky pre SFÚ na realizáciu časti rozsiahleho projektu „Záchrana a obnova časti filmového archívneho fondu v SFÚ“. Tento projekt SFÚ zabezpečoval v súlade so zákonom č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zákonom č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a s ďalšími legislatívnymi normami. V roku 2003 SFÚ zabezpečil technickú kontrolu filmových kópií a negatívov, ktorej výsledkom je správa o stave filmových materiálov. Na základe tejto správy bola určená optimálna metóda obnovy filmových materiálov a spôsob technických a technologických operácií prostredníctvom špeciálnych technológií na spracovanie archívnych materiálov – tzv. „krokové kopírovanie mokrou cestou“. Tento spôsob je v súlade s odbornými podmienkami a požiadavkami Medzinárodnej federácie filmových archívov (ďalej len „FIAF“), ako aj s odporúčaniami odborníkov zo Slovenskej republiky aj zo zahraničia. Na základe medzinárodného verejného obstarávania zabezpečil SFÚ technologické služby pre tieto činnosti u dodávateľa Ateliéry Bonton Zlín, a. s. – filmové laboratóriá v Zlíne, keďže v Slovenskej republike dodnes neexistujú technologické kapacity ani odborné služby na laboratórne spracovanie, ošetrovanie a obnovu filmových materiálov.

Vzhľadom na nevyhnutnosť podrobnej odbornej prípravy, ako aj na zložitosť procesu verejného obstarávania sa realizácia tohto projektu presunula aj do roku 2004 a projekt záchrany a obnovy archívneho fondu Slovenského filmového ústavu sa stal jednou z kontinuálnych priorít jeho činnosti.

Projekt patril k prioritám činnosti SFÚ aj v roku 2005 a v nasledujúcom období. Kontrolované filmové materiály a analýza ich stavu jednoznačne potvrdzujú opodstatnenosť začatého procesu starostlivosti o filmové materiály a zároveň upozorňujú na potrebu neodkladného a plošného rozvinutia procesu záchrany filmového archívneho fondu na množstvo ďalších významných diel slovenskej kinematografie archivovaných v SFÚ.

V roku 2005 schválením Kontraktu č. 8 - projekt Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva a jeho prístupňovanie, pokračoval SFÚ v obnove a záchrane filmových zbierok. Z dôvodu zistených defektov na rozmnožovacích a zabezpečovacích materiáloch, ako aj na filmových kópiách k fondu historických materiálov (unikátne filmové zbierky rokov 1895 - 1945) bol SFÚ nútený pristúpiť k zmene plánovanej obnovy, dotýkajúcej sa počtu titulov výroby zbierok dlhometrážnych hraných a krátkometrážnych dokumentárnych filmov a nahradiť tento plán realizáciou obnovy fondu historických materiálov.¹¹

V prípade obnovy fondov historických materiálov a spravodajských filmov obsahovala výroba diagnostiku, čistenie a opravu predlohy, výrobu jednej novej filmovej kópie pre účely archivácie a prepis novej filmovej kópie na digitálny a magnetický nosič s cieľom ďalšieho používania a prístupňovania audiovizuálneho dedičstva.

V prípade obnovy fondov dlhometrážnej hranej a krátkometrážnej animovanej a dokumentárnej tvorby obsahovala výroba kontrolu a opravu predlohy, výrobu novej filmovej kópie pre účely archivácie, výrobu druhej novej filmovej kópie pre ďalšie využívanie a pri niektorých tituloch aj výrobu novej tretej filmovej kópie určenej na využívanie pre zahraničnú prezentáciu (titulkovanie do cudzojazyčnej verzie). Výrobný proces obsahoval aj výrobu nových zabezpečovacích materiálov (intermediát negatív, intermediát pozitív) potrebných pre uchovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva.

Ku každému obnovenému filmovému titulu bol vyhotovený kontrolný písomný protokol o východiskovom stave archívneho filmového materiálu a o zvolenom postupe jeho obnovy. Z toho potom vyplývali požiadavky na jednotlivé druhy laboratórných kopírovacích materiálov a spracovateľský laboratórny proces. V zásade sa vždy nové kópie vyrábajú na filmovú surovinu, ktorej podložku tvorí polyester, čo je zárukou stálosti fyzikálnych a rozmerových parametrov i s výhľadom na budúce desaťročia.

Uvedený postup záchrany a obnovy archívnych filmových materiálov spĺňa všetky požiadavky na archiváciu a obnovu filmových materiálov a na ich prístupňovanie.

2.1.2 Schválenie a realizácia projektu obnovy v období 2006 - 2008

V roku 2006 sa dovtedajšie čiastkové projekty záchrany a obnovy časti archívneho fondu SFÚ stali východiskom pre vypracovanie a schválenie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky. Schválenie projektu vládou SR a zaradenie projektu medzi priority Ministerstva kultúry Slovenskej republiky vo vzťahu k využitiu rozpočtových finančných zdrojov je adekvátne celospoločenskému a kultúrnemu významu archívnych filmových materiálov.

V tejto etape realizácie projektu obnovy SFÚ pokračoval výrobou ďalších ročníkov fondu spravodajských filmov Týždeň vo filme, dokončením výroby fondu historických materiálov, obnovou krátkometrážnej dokumentárnej a animovanej tvorby a obnovou dlhometrážnych hraných filmov.

¹¹ Fond historických materiálov spolu s Fondom spravodajských filmov patria k nesmierne cenným filmovým materiálom, zachytávajúcím reálny obraz daných čias. Uchovanie týchto fondov je nevyhnutné z hľadiska národného kultúrneho aj historického dedičstva. Záchrana a obnova tohto fondu je v súlade s prioritami Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva, ako aj s prioritami projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR.

Počas systematických a pravidelných kontrolných operácií¹² boli objavené závažné prípady poškodenia archívnych filmových materiálov. Išlo o filmové materiály, ktoré boli v roku 2005 prevzaté zo Štúdia Koliba, a. s. V apríli 2006 sa materiály usporiadali v novom skladovacom priestore SFÚ v Pezinku. Počas tejto práce sa zistilo, že spôsobom skladovania na Kolibe boli tieto materiály vystavené rôznym negatívnym vplyvom, podporujúcim plesňové postihnutia (napr. z dôvodu nefungujúcej klimatizácie a absencie vetrania priestorov, spojenej s vysokou relatívnou vlhkosťou vzduchu, nedostatočným čistením priestorov na Kolibe, kolísaním teploty a pod.).

Táto časť materiálov bola odoslaná na ošetrovanie do filmových laboratórií Ateliérov Bonton Zlín, kde sa na ich záchranu uskutočnil odborný zásah (kontrola, diagnostika a oprava - ošetrovanie, hĺbkové čistenie ultrazvukom a odplesnenie). Včasným zásahom v počítačovej fáze postihnutia a poškodenia plesňou sa zamedzilo ďalšiemu znehodnoteniu. Výsledkom je materiál po ošetrovaní bez významnejšieho dosahu na kvalitu obrazu.¹³

V roku 2006 bol proces obnovy hraných filmov rozšírený aj o desať dlhometrážnych hraných filmov, ktoré boli v edičnom pláne SFÚ na rok 2006 určené na vydanie na DVD nosičoch. Pri týchto tituloch bola základná výrobná schéma rozšírená o elektronický prepis zo zabezpečovacieho rozmnožovacieho materiálu – duplikačného pozitívu na nosič Digital Betacam.¹⁴

K spolupráci na výrobe obnovených materiálov boli prizvaní aj žijúci tvorcovia filmov (kameramani, prípadne režiséri) k výkonu vlastných autorských zásahov pri práci na farebných korekciách obrazu novej filmovej kópie a elektronického prepisu z duplikačného pozitívu, s definitívnym výstupom pôvodnej podoby filmového diela. Dosiahla sa tak optimálna kvalita novo vyrobených filmových kópií a prepisov na digitálnych nosičoch.

Pri väčšine dlhometrážnych hraných filmoch zaradených do procesu výroby obnovených materiálov v roku 2006 bol proces kompletnej obnovy filmov podľa výrobných schém ukončený.

V roku 2007 SFÚ pokračoval v projekte obnovy nasledovnými činnosťami:

- kompletná obnova a záchrana dlhometrážnych a krátkometrážnych filmov (celková výrobná metráž zadaných titulov – 19 155 metrov);
- obnova a záchrana fondu spravodajských filmov Týždeň vo filme ročníky 1967 až 1970 (celková výrobná metráž 60 967 metrov);
- obnova a záchrana historických filmových materiálov – fond Školofilm;
- obnova a záchrana filmových materiálov – fond pozostalostí po tvorcoch;
- diagnostika a prepis kameramanských denných prác z historických udalostí roku 1956 – Budapešť 1956 z existujúcich nových kombinovaných kópií;
- diagnostika a odplesnenie zabezpečovacích rozmnožovacích materiálov (duplikačných pozitívov) k dlhometrážnym a krátkometrážnym filmovým fondom;
- diagnostika a prepis magnetických zvukových pásov k dlhometrážnym a krátkometrážnym filmovým fondom.

¹² Pribežná systematická kontrola je trvalou súčasťou tzv. prirodzeného priebehu skladovacieho cyklu filmového archívu SFÚ.

¹³ Filmová emulzia je citlivým záznamovým médiom. Na plesňové napadnutia je citlivá už zo svojej konštrukčnej podstaty. Riešenia, ktoré bolo potrebné prijať, je možné označiť za nevyhnutné a neodkladné, s cieľom ich záchranu a tým i zamedziť ďalšiemu šíreniu infekcie. U materiálov s rozvinutou formou plesne v skorom štádiu, je potrebné realizovať dôslednú kompletnú dezinfekciu postihnutej časti zbierkového fondu v špecializovaných filmových laboratóriách

¹⁴ Vzhľadom na výnimočnú úspešnosť predaja pokračuje SFÚ v tejto činnosti aj v rokoch 2007 a 2008 edíciami Slovenský film 70. rokov a Slovenský film 60. rokov vydávanými na nosičoch DVD.

Realizácia projektu obnovy pokračovala v roku 2008 nasledovnými činnosťami:

- kompletná laboratórna záchrana a obnova dlhometrážnych hraných filmov a ich následné spracovanie v elektronickej podobe s cieľom sprístupňovania a dlhodobej archivácie (7 titulov),
- výroba nových kombinovaných kópií študentských filmov slovenských režisérov (12 titulov),
- diagnostika a prepis magnetických zvukových pásov k slovenským filmom (36 titulov),
- diagnostika a záchrana zabezpečovacích materiálov k slovenským filmom (12 titulov),
- kompletná záchrana a obnova tzv. trezorových krátkometrážnych slovenských filmov (12 titulov),
- prepis zvuku do elektronickej podoby s cieľom reštaurovania zvukovej stopy elektronickej cestou (6 titulov),
- výroba laserových podtitulkov v cudzojazyčnej verzii na novo vyrobené distribučné kópie s cieľom sprístupnenia filmov v zahraničí (2 tituly).

Uvedené činnosti na základe predchádzajúcej podrobnej diagnostiky zahŕňajú rôznorodé filmové materiály s rozličným stupňom poškodenia a náročnosti záchrany a obnovy, ako aj rozličné technologické postupy (k laboratórnemu spracovaniu filmov sa v roku 2008 pridalo aj reštaurovanie audiovizuálneho obsahu elektronickej cestou). Táto rôznorodosť materiálov a činností umožňuje SFÚ na základe uskutočnených výstupov podrobnejšie špecifikovať časovú aj finančnú náročnosť projektu obnovy v jeho dlhodobom horizonte (pozri 2.1.5).

Proces záchrany a obnovy archívnych filmových materiálov kladie vysoké nároky na technické zariadenie, na operátora, ktorý musí mať niekoľkoročné skúsenosti s filmovou technológiou, ako aj na odbornú pripravenosť SFÚ ako zadávateľa jednotlivých činností. SFÚ je ako ich odborný garant zodpovedný za požadovanú úroveň dosiahnutých výsledkov aj za efektívne využitie vyčlenených finančných zdrojov štátneho rozpočtu, resp. z iných zdrojov.

Z procesu záchrany, obnovy a sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva (pozri príloha 1) vyplývajú aj nároky na priestorové a technologické vybavenie, pričom úplné nároky na priestorové a technologické zabezpečenie fondu audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky bude možné vyčíslieť až po jeho generálnej inventarizácii.

Z hľadiska potrebných technológií **nie sú pre uchovanie a obnovu audiovizuálneho dedičstva v Slovenskej republike v súčasnosti vytvorené primerané podmienky**. Hlavným nedostatkom je úplná **absencia technologickej infraštruktúry** pre laboratórne spracovanie, ošetrovanie a obnovu filmových materiálov (filmové laboratória). Odborná práca s archívными filmovými materiálmi je možná len v zahraničí (najdostupnejšie služby sú v Českej republike), v dôsledku čoho sa celý proces zaťažuje nadbytočnými činnosťami (doprava, dočasné skladovanie) a nákladmi (poistenie).

Súčasťou procesu záchrany a obnovy archívnych filmových materiálov sa musia vykonávať v špecializovaných technologických podmienkach (laboratória, digitálne technológie, skladovacie technológie). Pre ďalšiu realizáciu projektu obnovy bude potrebné zabezpečiť finančné zdroje na technologický rozvoj so zameraním na technológie spracovania filmového materiálu (laboratórne technológie) a jeho následnej úpravy elektronickej cestou (digitálne technológie). Podpora technologického rozvoja priamo súvisí aj so záväzkami, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva.

Aj preto je nevyhnutné pre ďalšie obdobie realizácie projektu obnovy zistiť reálne možnosti a podmienky pre vybudovanie potrebnej technologickej infraštruktúry na území Slovenskej republiky.

Na tieto účely je potrebné vypracovať:

- štúdiu uskutočniteľnosti technologickej filmovej infraštruktúry v Slovenskej republike (v období 2009 – 2010) a následne,
- technologický vývojový, realizačný a investičný plán tejto infraštruktúry pre jej uvedenie do činnosti na dlhodobé obdobie rokov 2011 – 2020 (pozri časť 3 – odporúčania pre ďalšiu realizáciu projektu obnovy).

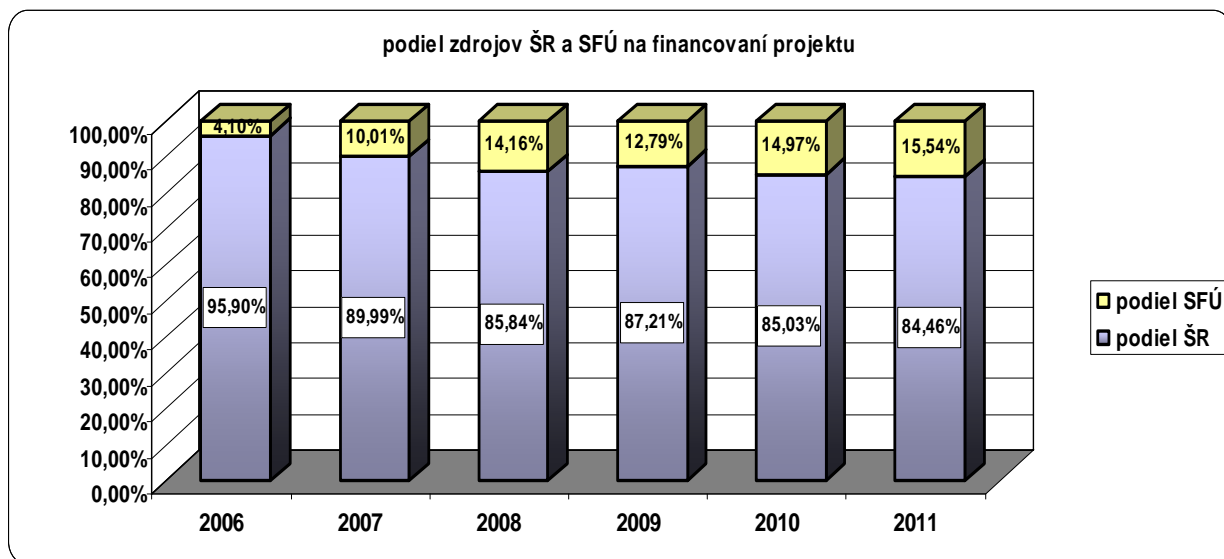
Iba na základe dodržania technologických požiadaviek aj finančného plánu na realizáciu projektu obnovy aj na rozvoj infraštruktúry pre jeho uskutočnenie môže dlhodobá realizácia projektu viesť k efektívnemu využitiu verejných zdrojov a k dosiahnutiu požadovaných výsledkov vo vzťahu k systematickej obnove audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky.

Základné ukazovatele realizácie projektu obnovy v SFÚ (obdobie 2006 – 2008)

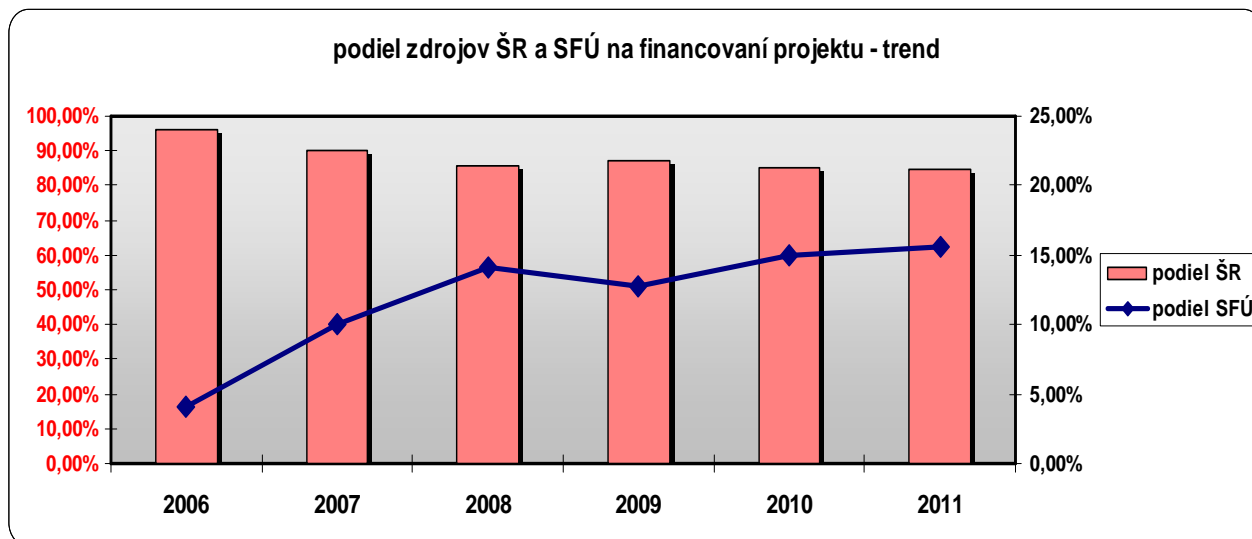
Tabuľka 1 - výdavky na projekt obnovy v SKK / EUR	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	skutočnosť	skutočnosť	rozpočet	Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu	Návrh rozpočtu
celkové výdavky	60 374 251	50 733 191	46 600 000	1 712 806,2 EUR	1 756 622,2 EUR	1 768 571,9 EUR
odborné služby ext. dodávateľov	43 205 970	31 551 086	40 000 000	1 493 726,3 EUR	1 493 726,3 EUR	1 493 726,3 EUR
cestovné náhrady	335 222	280 000	40 000	3 319,4 EUR	3 983,3 EUR	4 315,2 EUR
ostatné - energie a služby	10 123 059	8 421 914	3 560 000	165 969,6 EUR	172 608,4 EUR	179 247,2 EUR
osobné výdavky (mzdy, platy...)	2 844 000	2 090 000	0	0	0	0
poistné a príspevky	1 167 000	857 000	0	0	0	0
kapitálové výdavky	0	4 733 191	3 000 000	33 193,9 EUR	69 707,2 EUR	73 026,6 EUR
odpisy	2 699 000	2 800 000	0*	16 597,0 EUR	16 597,0 EUR	18 256,6 EUR
dotácia zo štátneho rozpočtu	57 900 000	45 653 191	40 000 000	1 493 726,3 EUR	1 493 726,3 EUR	1 493 726,3 EUR
tržby a vlastné zdroje SFÚ	2 474 251	5 080 000	6 600 000	219 079,9 EUR	262 895,9 EUR	274 845,6 EUR
podiel št. rozpočtu na celkových výdavkoch	95,90%	89,99%	85,84%	87,21%	85,03%	84,46%
podiel zdrojov SFÚ na celkových výdavkoch	4,10%	10,01%	14,16%	12,79%	14,97%	15,54%

* **poznámka:** od 1.1.2008 zmena postupov účtovania odpisov pre štátne príspevkové organizácie (akruálne účtovníctvo).

graf 1 podiel zdrojov štátneho rozpočtu a vlastných zdrojov SFÚ na financovaní realizácie projektu obnovy

graf 2 trend podielu zdrojov štátneho rozpočtu a vlastných zdrojov SFÚ na financovaní projektu obnovy

Klesajúci podiel zdrojov štátneho rozpočtu a s tým spojený nevyhnutný nárast vlastných zdrojov SFÚ na financovaní projektu obnovy je možné udržať len krátkodobo, pretože vlastné zdroje SFÚ sú závislé najmä na obchodnom zhodnocovaní práv k slovenským filmom, ktoré je priamo úmerné situácii na audiovizuálnom trhu. Aj preto objektívne nie je možné tieto zdroje vopred plánovať aspoň v strednodobom horizonte.

Tabuľka 2 - obnova v metroch (filmové laboratóriá)	2006	2007	2008	celkom	priemer / rok
A1 - dodané na nehmatateľný výstup	196 813	222 940	466 589	886 342	295 447
A2 - nehmatateľný výstup	597 954	943 848	1 717 501	3 259 303	1 086 434
pomer A2 : A1 (priemer celkom)	3,04	4,23	3,68	x	3,65
B1 - dodané (pripravené 2008) na hmatateľný výstup	144 049	139 515	230 298	513 862	171 287
B2 - hmatateľný výstup	348 443	309 843	279 670	937 956	312 652
pomer B2 : B1 (priemer celkom)	2,42	2,22	1,21	x	1,95
pomer B1 : A1 (podiel vstupu a hmatateľného výstupu)	0,73	0,63	0,49	x	0,58
celková metráž materiálov slovenských filmov v SFÚ (stav 2008)				14 237 470	x
celková metráž materiálov na obnovu (od 2009)				12 876 799	x
podiel obnovených materiálov (vrátane obnovy pred 2006)				10,57%	x
priame náklady na výrobu (filmové laboratóriá)	43 205 970 Sk	31 551 086 Sk	25 000 000 Sk	99 757 056 Sk	33 252 352 SKK 1 103 775,9 EUR
priemerné náklady na 1m vstupu do laboratórnej obnovy (v Sk)	220 Sk	142 Sk	54 Sk	x	138 SKK / 4,6 EUR
priemerné náklady na 1m vstupu do obnovy elektronickou cestou (uskutočňuje sa mimo filmových laboratórií)					398 SKK / 13,2 EUR
počet metrov vstupného materiálu dodaného na obnovu elektronickou cestou v roku 2008					33 356
podiel nákladov na nehmatateľný výstup (kontrola, ošetrovanie...) k celkovým nákladom na obnovu					10%
podiel nákladov na hmatateľný výstup (výroba nových materiálov) k celkovým nákladom na obnovu					90%
koeficient prepočtu na celkové náklady (podiel hmatateľný výstup/nehmatateľný výstup k priemernej cene za 1m)					0,62

poznámky a vysvetlivky k tabuľke 2

- v hodnote celková metráž materiálov na obnovu po roku 2008 nie sú zahrnuté filmové materiály, ktoré SFÚ po roku 2008 získa akvizíciou od dobrovoľných depozitárov alebo od iných subjektov (materiály po zrušenom podniku SFT Koliba, materiály z generálnej inventarizácie a ďalšie); objem týchto materiálov a náročnosť ich obnovy bude možné vyčíslit' až po uskutočnení generálnej inventarizácie audiovizuálneho dedičstva SR
- nehmatateľný výstup = laboratórna záchrana a ošetrovanie pôvodných archívnych materiálov (kontrola, čistenie, diagnostika, odplesnenie a iné)
- hmatateľný výstup = laboratórna výroba nových filmových materiálov (obnova pôvodného archívneho fondu)

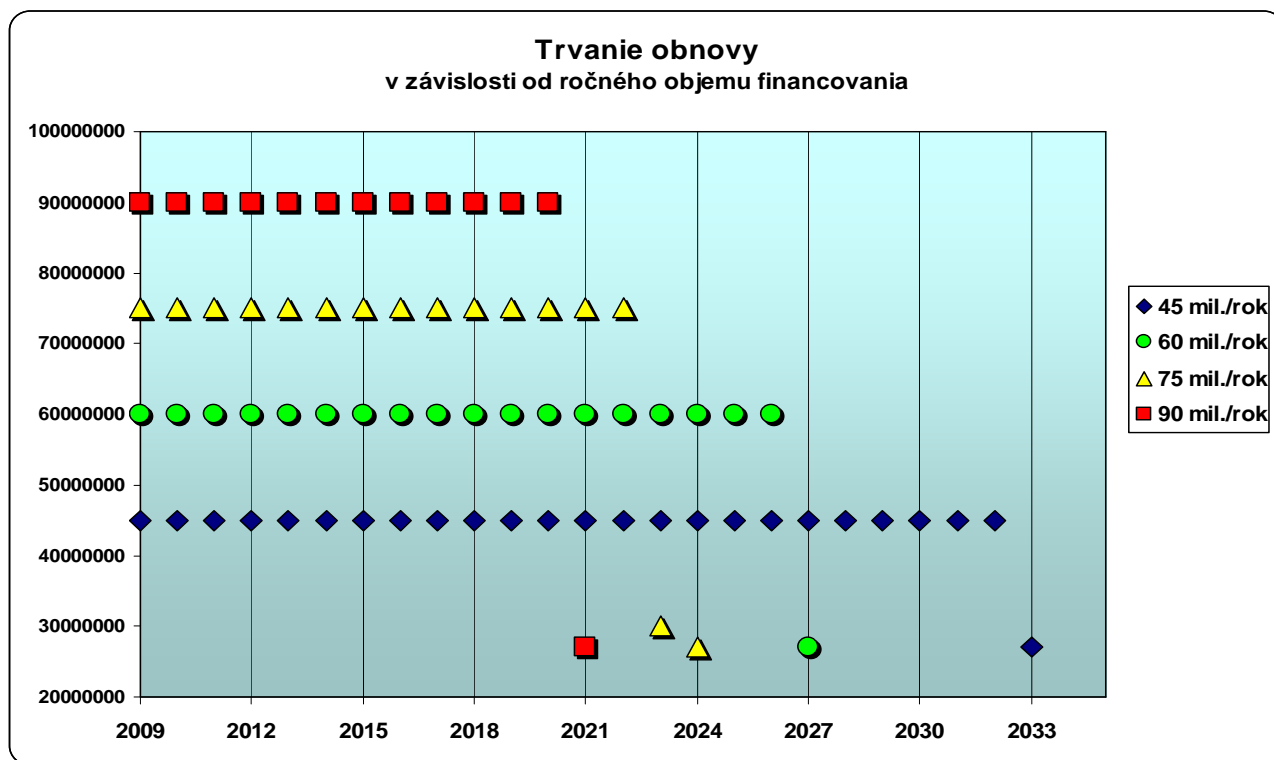
- ukazovateľ A2:A1 = násobok metrov dodaných na záchranu (koľkokrát musí 1m pôvodného filmového materiálu prejsť laboratórnym procesom obnovy)
- ukazovateľ B2:B1 = pomer pôvodných metrov dodaných do výroby a metrov nových materiálov z laboratórnej výroby (násobok obnovy pôvodného fondu)
- ukazovateľ B1:A1 = koľko % pôvodného materiálu muselo po diagnostike ísť aj do výroby nových materiálov (obnova poškodených materiálov pôvodného fondu)
- poznámka k priamym nákladom na laboratórnu výrobu v roku 2008: časť zdrojov určených na projekt obnovy bola čerpaná na nové činnosti obnovy pôvodného fondu elektronickou cestou (skenovanie, digitálna retuš a pod.); tieto činnosti nie sú laboratórnou výrobou, realizujú sa náročnou technológiou, a preto vykazujú odlišné koeficienty a ukazovatele (pomer metrov vstupu a výstupu je 1 : 1, priemerné náklady na 1 m vstupu sú výrazne vyššie); tieto činnosti sa realizujú len na základe predchádzajúcej laboratórnej záchranu a obnovy filmových materiálov a aplikujú sa len na tie materiály a poškodenia, ktoré nie je možné odstrániť laboratórnym spôsobom.

Časová náročnosť a náklady obnovy

predbežné celkové náklady potrebné na obnovu súčasného neobnoveného fondu slovenských filmov v SFÚ po roku 2008 (bez nových akvizícií z dobrovoľného depozitu)	1 106 586 948 SKK 36 731 957,38 EUR
počet rokov potrebných na obnovu súčasného fondu slovenských filmov SFÚ pri zachovaní aktuálneho financovania	24 rokov a 7 mesiacov
predpokladaný termín dokončenia projektu obnovy pri zachovaní financovania v priemernom objeme 45 mil. Sk / 1 493 726 EUR ročne (laboratórna obnova fondov SFÚ - SK filmy bez digitalizácie)	2033

Pôvodný časový harmonogram Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky schválený uznesením vlády SR č. 441 v roku 2006 nie je možné dodržať z technických a kapacitných dôvodov, ako aj z dôvodov disponibilných zdrojov.

Graf 3 dĺžka trvania realizácie projektu obnovy v závislosti od priemerného ročného objemu financovania obnovy filmových materiálov

2.2 Projekt informačného systému SK CINEMA

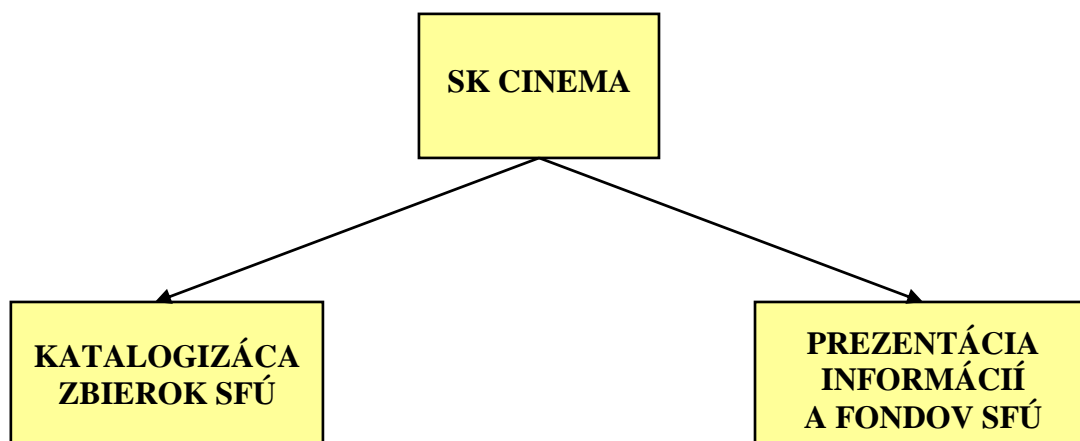
SFÚ je správcom informačného systému SK CINEMA. Tento systém je vytváraný a spravovaný na základe projektu schváleného Ministerstvom kultúry SR ako integrovaný audiovizuálny systém, ktorého cieľom je najmä:

- vytvoriť nástroj pre sústreďovanie, vyhľadávanie a sprístupňovanie komplexných informácií o slovenských audiovizuáliách a ich tvorcoch vrátane informácií zo všetkých sprievodných materiálov (katalogizátorské činnosti a rešeršné služby),
- vytvoriť platformu pre výmenu informácií o slovenských filmoch, ich tvorcoch v slovenskom aj medzinárodnom kontexte (rešeršné služby a prezentačné činnosti),
- zabezpečiť integrovanú elektronickú katalogizáciu jednotlivých zbierok a fondov SFÚ (filmový archív, knižnica, dokumentácia),
- zabezpečiť spracovanie, uchovávanie a sprístupňovanie zbierkových fondov a archívnych materiálov SFÚ v elektronickej podobe,
- podporiť a čiastočne zautomatizovať procesy súvisiace s využívaním a sprístupňovaním všetkých archívnych fondov SFÚ,
- zabezpečiť prepojenie jednotlivých zbierok, činností a pracovísk SFÚ prostredníctvom integrovaného systému,
- poskytnúť komplexné informačné, rešeršné a výpožičné služby pre interných pracovníkov aj pre verejnosť.

Projekt SK CINEMA je jedným z dvoch dominantných projektov SFÚ v predchádzajúcom, aj v nasledujúcom období a priamo súvisí s hlavnými úlohami

a činnosťami SFÚ, so záväzkami SR vyplývajúcimi s Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva, ako aj s Projektom systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR.

V súvislosti s uvedenými cieľmi má tvorba a fungovanie IS SK CINEMA tieto dve základné línie:

- katalogizačná (elektronická katalogizácia zbierok a fondov audiovizuálneho dedičstva v správe SFÚ) – jej hlavným objektom je zbierkový predmet – audiovizuália (filmový materiál, fotografia, plagát, scenár a pod.) uchovávaný a evidovaný v archívnych fondoch a zbierkach SFÚ;
- informačno-prezentačná (overovanie, kompletizácia a sprístupňovanie elektronických informácií predovšetkým o audiovizuálnych dielach, ako aj sprístupňovanie obrazového a zvukovo-obrazového materiálu k týmto dielam v elektronickej podobe) – jej hlavným objektom je audiovizuálne dielo (s dominantnou orientáciou na slovenské audiovizuálne diela, a to bez ohľadu na to, či sa materiály k nim nachádzajú v zbierkach SFÚ).

Vzhľadom na to, že SFÚ je na Slovensku jedinou organizáciou, ktorá takýmto spôsobom spracováva a sprístupňuje zbierky zvukovo-obrazových materiálov (audiovizuálií) a informácie k audiovizuálnym dielam, má tvorba a realizácia SK CINEMA zároveň funkciu metodickú - vytváranie jednotnej metodiky katalogizácie audiovizuálnych archíválií a štandardného (vzorového) informačného popisu audiovizuálnych diel bude dôležité pre SFÚ ako zákonného depozitára audiovizuálnych diel, poskytujúceho metodickú súčinnosť dobrovoľným depozitárom a metodické usmernenie osobám, na ktoré sa depozitná povinnosť viaže.

Svojím obsahovým zameraním a systémovou architektúrou môže SK CINEMA tvoriť základ katalógu audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky.¹⁵

¹⁵ V tejto súvislosti SFÚ v septembri 2007 oslovil s návrhom na spoluprácu Slovenskú televíziu, ktorá je depozitárom audiovizuálnych diel a zabezpečuje pre interné potreby aj elektronické databázy týchto diel. Cieľom spolupráce by mala byť koordinovaná katalogizácia a následná elektronická výmena informácií k jednotlivým audiovizuálnym dielam a tvorcom a postupné prepojenie (interoperabilita) jednotlivých databáz a archívnych informačných systémov oboch inštitúcií.

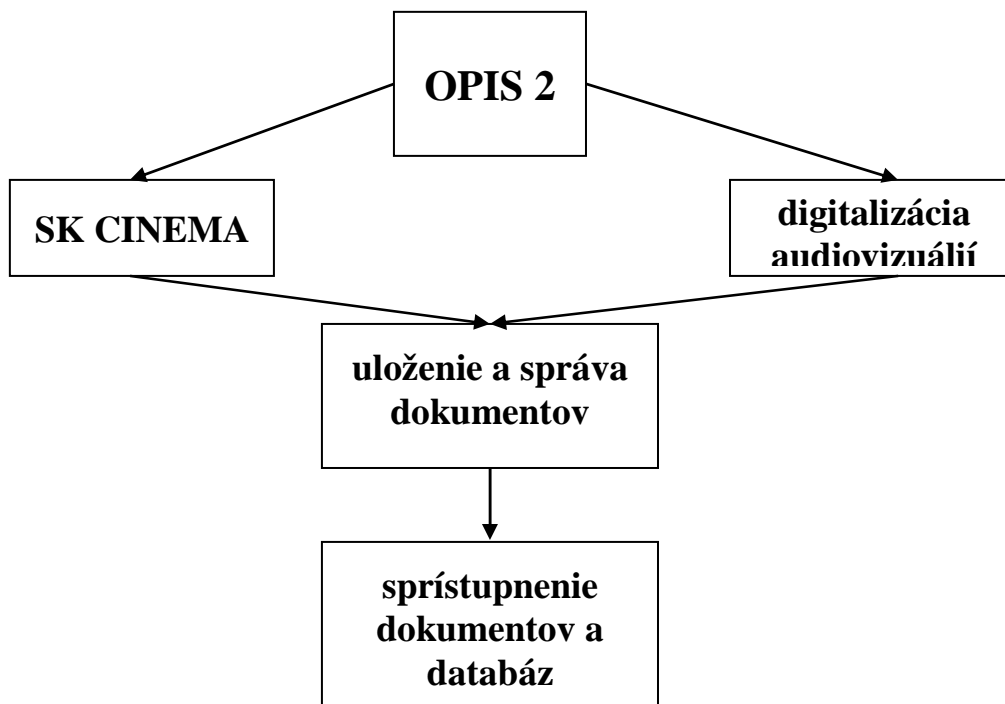
Svojimi výstupmi projekt SK CINEMA priamo nadväzuje na projekt systematickej záchrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky. V tejto nadväznosti zabezpečuje SK CINEMA sprístupňovanie archívnych dokumentov a informácií o nich v elektronickej podobe prostredníctvom kompletizovaných databáz o slovenských filmových (audiovizuálnych) dielach a tiež prostredníctvom elektronických katalógov jednotlivých zbierok s možnosťou priameho vyhľadávania (rešeršovania), prezerania a objednávanía výpožičiek jednotlivých dokumentov a audiovizuálnych diel.

Realizácia informačného systému SK CINEMA je podľa schváleného projektu plánovaná na obdobie rokov 2001 – 2010 (popis projektu je v prílohe 2).

SFÚ určil na nasledujúce obdobie tieto **hlavné priority v realizácii informačného systému SK CINEMA na obdobie 2008 – 2013** (časový rámec určený operačným programom Informatizácia spoločnosti):

- sprístupnenie elektronických databáz a katalógov používateľom na prezeranie a vyhľadávanie prostredníctvom internetu a zverejnenie údajov v základnej štruktúre (2008 - 2009),
- vypracovanie metodiky katalogizačného popisu pre všetky druhy spracovávaných archívnych dokumentov a zbierkových materiálov a pre databázu autorít (osobné, korporatívne, geografické, predmetové), tak aby sa tieto metodiky mohli stať štandardom katalogizačného popisu aj v iných audiovizuálnych databázach SR (2009),
- určenie záväznej štruktúry údajov k audiovizuálnym dielam poskytovaných výrobcami týchto diel v nadväznosti na audiovizuálny zákon a vyriešenie procesu poskytovania a overovania týchto údajov a ich následného začlenenia do SK CINEMA,
- pokračovanie vytvárania elektronických kópií jednotlivých katalogizovaných dokumentov a základná úprava týchto dokumentov - primárne s cieľom ich podrobného katalogizačného popisu, záložnej archivácie, ako aj s cieľom sprístupnenia týchto náhľadov cez internet (priebežne 2008 – 2013);
- pripraviť automatizáciu procesu výpožičiek jednotlivých archívnych aj knižničných dokumentov, určenie pravidiel pre automatizovaný proces objednávanía a vypožičiavania dokumentov (2011),
- kompletizácia databázového spracovania filmových archívnych fondov (v roku 2009 dosiahnuť stav, v ktorom budú všetky zbierky filmových materiálov archivovaných v SFÚ zapísané do systému aspoň v základnej štruktúre údajov),
- posúdenie, analýza a implementácia vybraných štandardov s cieľom zvýšenia interoperability SK CINEMA v kontexte projektov Digitálny informačný systém kultúry, European Film Gateway, Filmarchives Online (2009 – 2010),
- posúdenie, analýza a implementácia prepojenia SK CINEMA s informačnými systémami ostatných zákonných depozitárov v Slovenskej republike (Slovenská televízia, Slovenský rozhlas) s cieľom vytvorenia katalógu audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky (2010 – 2013),
- vypracovanie a realizácia projektu dlhodobej archivácie digitalizovaných sprievodných dokumentov k audiovizuáliám v kontexte národného projektu pre Operačný program Informatizácia spoločnosti, prioritná os 2 – „*Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry*“ (2009 – 2013),

- vypracovanie projektu digitalizácie audiovizuálií, ich dlhodobého uloženia a prepojenia s SK CINEMA v kontexte Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a národného projektu pre operačný program Informatizácia spoločnosti, prioritná os 2 – „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“ (2009 – 2013)¹⁶.

3. Plnenie úloh Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky v rokoch 2006 až 2008 a hlavné ciele na roky 2009 až 2011

Uvedený prehľad činností realizovaných v pôsobnosti SFÚ je dostatočným vytvorením odborného základu pre realizáciu Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR, ako aj východiskových podmienok pre jeho ďalšie sprístupňovanie.

Zároveň tento prehľad dokladuje splnenie úlohy v pôsobnosti SFÚ, ktorým je základná mechanická diagnostika filmových materiálov (kombinovaných kópií). Túto diagnostiku SFÚ vykonáva priebežne jednak ako preventívnu činnosť v ochrane filmových materiálov a jednak ako východisko procesu odborného ošetrovania týchto materiálov a vyhotovovania nových materiálov.

Výstupy z tejto diagnostiky (informácie o množstve, stave a umiestnení jednotlivých archívnych filmových materiálov k slovenským filmom) sú obsiahnuté v interných databázach SFÚ a sú priebežne aktualizované.

Nedostatok laboratórnych služieb a technológií v Slovenskej republike výrazne zvyšuje finančnú náročnosť týchto činností aj riziko súvisiace s transportom a s dočasným

¹⁶ Projekt digitalizácie bude potrebné vypracovať aj so zohľadnením skutočnosti, že digitalizácia objektov v rámci projektov priradenej osi 2 operačného programu Informatizácia spoločnosti bude možná na základe vyčíslenia nákladov a špecifikácie podielu nákladov na princípe pro rata, odsúhlaseného Európskou komisiou a poskytnutého z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

uskladnením materiálov audiovizuálneho dedičstva mimo územia Slovenskej republiky. Zároveň táto skutočnosť znamená aj oslabenie daňových príjmov Slovenskej republiky (väčšina dane z pridanej hodnoty z doteraz preinvestovaných výdavkov na služby a hradených z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky bola príjmom štátneho rozpočtu inej krajiny - len kvôli absencii laboratórných filmových technológií v Slovenskej republike¹⁷).

V čase schválenia projektu obnovy a začatia jeho realizácie z časových dôvodov objektívne nebolo možné podmieniť realizáciu projektu vybudovaním potrebných technológií na území Slovenskej republiky. Mnohé filmové materiály totiž vyžadovali operatívny zásah a ošetrovanie laboratórnymi technológiami. Časové oddialenie tejto záchrany by tak mohlo znamenať ešte väčšie ohrozenie týchto materiálov s vysokým rizikom ich trvalého poškodenia alebo zničenia. Po uskutočnení záchrany a obnovy najväčšmi ohrozených filmových materiálov, ako aj v súvislosti s odhadovanou časovou a finančnou náročnosťou ďalšej realizácie projektu obnovy podľa pôvodného zámeru v dlhodobom horizonte je však požiadavka na technologické zabezpečenie celého projektu jednoznačne aktuálna.

Na základe centrálného verejného obstarávania (uskutočneného Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky koncom roku 2007) bola uzavretá rámcová dohoda so skupinou dodávateľov laboratórných služieb a ďalších technologických služieb (spracovanie a obnova filmových materiálov elektronickou cestou). Výkon všetkých laboratórných prác, ktorý predstavuje väčšinu kapacít potrebných na diagnostiku, ošetrovanie a obnovu filmových materiálov, pritom stále zostáva lokalizovaný mimo územia Slovenskej republiky (dodávateľom týchto služieb je spoločnosť Filmové ateliéry Bonton – Zlín, a. s.). Rámcová dohoda bola uzavretá na obdobie rokov 2008 – 2011, čo predstavuje dostatočný časový rámec pre vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti aj pre prípadnú investičnú aktivitu do oblasti laboratórných filmových technológií na Slovensku s podporou z verejných zdrojov.

3.1. Plnenie úloh Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR v rokoch 2006 až 2008

Schválením Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky sa ukončila prvá etapa obnovy, ktorá sa zameriavala najmä na záchranu najväčšmi ohrozených filmových materiálov v archíve SFÚ, na sústredenie časti fondov bývalej štátnej organizácie Slovenská filmová tvorba Bratislava – Koliba do fondov Slovenského filmového ústavu a na vypracovanie, schválenie a začatie realizácie projektu informačného systému SK CINEMA.

Plnenie úloh v rokoch 2006 – 2008:

- **vytvorenie základného legislatívneho rámca** pre ochranu a obnovu audiovizuálneho dedičstva SR a pre jeho sprístupňovanie (audiovizuálny zákon, ratifikácia Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva a Protokolu o ochrane televíznej produkcie),
- **prijatie ďalších predpisov a usmernení** pre výkon štátnej správy v oblasti audiovizuálneho dedičstva (Štatút SFÚ, zriadenie komisie pre audiovizuálne

¹⁷ Len za roky 2006 – 2008 z celkom preinvestovaných verejných prostriedkov na laboratórne služby v zahraničí predstavuje DPH sumu takmer 19 miliónov korún. Z celkového odhadu finančných prostriedkov potrebných na uskutočnenie obnovy všetkých archívnych fondov SFÚ by DPH predstavovala sumu viac ako 210 miliónov korún.

dedičstvo, vydanie Smernice SFÚ pre dodržiavanie povinností určených v § 34 až 36 audiovizuálneho zákona),

- **inventarizácia a základná diagnostika** audiovizuálnych materiálov v Slovenskom filmovom ústave a v Slovenskej televízii (Správa o stave a perspektívach archívu STV z 11. januára 2008),
- základný **návrh stratégie digitalizácie audiovizuálneho a kultúrneho dedičstva** (projekt Digitálneho informačného systému kultúry s účasťou SFÚ a ďalších pamäťových inštitúcií),
- **návrh záväzného postupu odbornej diagnostiky, ošetrovania a obnovy** filmových materiálov laboratórnou cestou aj elektronickou cestou (pozri príloha 1 – Popis obnovy, laboratórna výroba a digitálne reštaurovanie filmov),
- **záchrana, ošetrovanie a obnova filmových materiálov** v archíve SFÚ a zvýšenie objemu ošetrovaných a obnovených materiálov na hodnotu **10,6 % z celkového archívneho fondu** filmových materiálov v správe SFÚ,
- **skvalitnenie a rozšírenie depozitných priestorov** SFÚ určených na dlhodobú archiváciu filmových materiálov a sprievodných dokumentov k audiovizuálnym dielam a zvukovo-obrazovým záznamom,
- **vytvorenie multiformátového technologického pracoviska SFÚ** určeného na prepis audiovizuálnych obsahov na analógových a digitálnych nosičoch,
- **kvalitatívne zlepšenie katalogizácie predmetov audiovizuálneho dedičstva realizáciou projektu informačného systému SK CINEMA**, podstatné rozšírenie jeho jednotlivých databáz ich naplňaním korektnými a overenými údajmi, zvýšenie funkcionality systému, vytáranie elektronických náhľadov a záložných kópií dokumentov, príprava zobrazovacieho formátu a rozhrania pre internetové sprístupnenie databáz,
- **vytvorenie kvalitatívnych predpokladov pre sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky v správe SFÚ a realizácia sprístupňovania edíciami obnovených a reštaurovaných filmových diel na nosičoch DVD**, ako aj obchodným zhodnocovaním týchto diel a s nimi súvisiacich práv (televízne vysielanie, predaj do zahraničia, uvádzanie na verejnosti prostredníctvom podujatí a pod.).

V súvislosti s výkonom dohľadu nad činnosťou zákonných depozitárov SFÚ oslovil Slovenskú televíziu (ďalej len „STV“) a Slovenský rozhlas (ďalej len „SRo“) so žiadosťou o poskytnutie základných informácií o

- priestorovej a technologickej vybavenosti depozitov STV a SRo,
- spôsobe katalogizácie audiovizuálií,
- základnej inventarizácii audiovizuálií v depozite STV a SRo,
- technickom stave audiovizuálií,
- finančnom zabezpečení ochrany a obnovy audiovizuálií,
- rozvojových plánoch STV a SRo súvisiacich s ochranou a obnovou audiovizuálií, ktoré sa nachádzajú v ich depozite.

STV poskytla SFÚ základné informácie týkajúce sa audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky, ktoré sa nachádza v jej archíve, informácie týkajúce sa rozsahu archívnych fondov, spôsobu ich uloženia, technologického zázemia a technického stavu audiovizuálií, ako aj informácie o spracovaní údajov o audiovizuáliách do elektronických databáz.

Perspektívou z hľadiska archívneho zabezpečenia audiovizuálneho dedičstva v správe STV je zapojenie STV do projektu EMMA (Európsky multimedialný archív), ktorý by sa mal stať súčasťou európskeho projektu Europeana (predtým EDL – Európska digitálna knižnica).

STV v súvislosti s digitalizáciou audiovizuálneho dedičstva definuje na najbližšie obdobie tieto hlavné úlohy:

- postupné prevedenie záznamov programov STV do elektronickej podoby a ich popis v jednotnom informačnom systéme, pričom pôvodné záznamy budú naďalej uchovávané na originálnych nosičoch,
- prevedenie všetkých katalogizačných údajov súvisiacich s archívnym fondom do jednotného informačného systému s priamym prepojením na záznamy programov v elektronickej podobe,
- sprístupnenie fondov na niekoľkých kvalitatívnych úrovniach (pre neregistrovaných používateľov, pre registrovaných používateľov a pre prístup za účelom vysielania).

Slovenský rozhlas (ďalej aj „Sro“) poskytol základné informácie o výkone zákonného depozitu. Výstupy z inventarizácie zvukových záznamov a informácie o stave zbierok archívu SRo sú obsiahnuté v písomnej informácii o stave archívu SRo z 31. decembra 2007. Zabezpečenie ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva zabezpečuje SRo z vlastných zdrojov.

Uvedené informácie budú východiskom pre ďalšie podrobné spracovanie inventarizácie audiovizuálií zákonných depozitárov a pre ich vzájomnú koordináciu a spoluprácu v oblasti ochrany a obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky.

V nasledujúcom období je v oblasti spolupráce SFÚ, STV a SRo potrebné najmä:

- koordinovať a metodicky usmerňovať uloženie a ochranu audiovizuálií na filmovom materiáli,
- vypracovať metodiku pre uloženie a ochranu audiovizuálií na nefilmových nosičoch,
- koordinovať procesy obnovy audiovizuálií (primárne na filmových materiáloch) v depozitoch SFÚ a STV,
- koordinovať katalogizáciu a informačné spracovanie audiovizuálií,
- zjednotiť metodiku a rozsah archivácie sprievodných materiálov k audiovizuáliám,
- koordinovať projekty digitalizácie audiovizuálneho dedičstva, uloženia, správy a sprístupňovania digitálnych archívnych dokumentov (v nadväznosti na realizáciu operačného programu Informatizácia spoločnosti, prioritná os 2).

Hlavným odborným gestorom uvedených činností je SFÚ ako organizácia vykonávajúca štátnu správu v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva Slovenskej

republiky a zároveň ako hlavný garant Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky. Koordinačným orgánom spolupráce zákonných depozitárov (SFÚ, STV, SRo) je odborná komisia SFÚ pre audiovizuálne dedičstvo.

3.2. Odporúčania, hlavné ciele a úlohy Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky na roky 2009 až 2011

V súvislosti s ďalšou realizáciou Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR je preto potrebné vypracovať štúdiu uskutočniteľnosti a možností financovania investície do vybudovania filmových laboratórií a súvisiacich technologických pracovísk na území SR, ktoré by efektívnejšie a bezpečnejšie dokázali zabezpečovať dlhodobé činnosti diagnostiky, ošetrovania a obnovy archívnych filmových materiálov.

Vo vzťahu k ďalšej realizácii projektu obnovy, ako aj vzhľadom na trend financovania činností vyplývajúcich z jednotlivých úloh projektu (pozri tabuľka 2 – nárast podielu vlastných zdrojov SFÚ na financovaní obnovy) je nevyhnutné vypracovať materiál – *Finančný výhľad pre projekt obnovy audiovizuálneho dedičstva* ako záväzný plán financovania projektu na konkrétne obdobie, aktualizovať časovú schému projektu s reálnym strednodobým výhľadovým plánom a vypracovať realizačné plány projektu na konkrétne obdobie.

Štúdiu uskutočniteľnosti a následná investícia do technologického rozvoja v oblasti uchovávanía, obnovy a sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva je v súlade s požiadavkami, ktoré vyplývajú z Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva, ako aj s odporúčaniami Rady a Európskeho parlamentu na podporu politik inovácie, výskumu a technologického rozvoja v oblasti uchovávanía a obnovy kinematografických diel.

Konkretizácia odporúčaní pre ďalšiu realizáciu projektu obnovy

- **vypracovanie finančného výhľadu** pre realizáciu projektu v strednodobom horizonte (na rok 2009 je v rozpočte Ministerstva kultúry Slovenskej republiky plánovaných na stratégiu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva 1 493 726 Euro, predpokladom zabezpečenia projektu je obdobné finančné krytie na každý rok stanoveného obdobia) a prijatie záväzného realizačného a finančného plánu projektu na obdobie rokov 2009-2011 z prostriedkov štátneho rozpočtu aj z iných zdrojov (zdroje Európskej únie, súkromné zdroje)

termín: do 31. decembra 2009

zodpovedný: MK SR

- **vypracovanie technických podmienok pre depozit audiovizuálií a kritérií pre posudzovanie audiovizuálnej hodnoty** predmetov audiovizuálneho dedičstva – audiovizuálií (spoločný materiál zákonných depozitárov SFÚ, STV a SRo ako podklad pre výkon činností komisie pre audiovizuálne dedičstvo a pre výkon dohľadu k dobrovoľnému depozitu)

termín: do 31. decembra 2009

zodpovedný: MK SR

- **rozpracovanie stratégie digitalizácie, uchovávania a sprístupňovania audiovizuálneho dedičstva SR a vypracovanie realizačného plánu digitalizácie audiovizuálií a sprievodných dokumentov v správe zákonných depozitárov v nadväznosti na priebeh realizácie operačného programu Informatizácia spoločnosti – prioritná os 2**

termín: do 31. decembra 2009

zodpovedný: MK SR

- **vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti a možností financovania technologického rozvoja a vybudovania infraštruktúry v oblasti uchovávania a obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky**

termín: do 31. decembra 2009

zodpovedný: MK SR

- **inventarizácia a diagnostika** (popis stavu a návrh riešenia) materiálov k slovenským audiovizuálnym dielam, zvukovo-obrazovým záznamom a zvukovým záznamom umeleckých výkonov, ktoré sú audiovizuáliami v archívoch iných zákonných depozitárov (STV, SRo) a v archívoch dobrovoľných depozitárov

termín: do 31. decembra 2010

zodpovedný: MK SR

- **príprava návrhu vykonávacieho plánu generálnej inventarizácie** audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a na základe schválenia plánu a jeho finančného zabezpečenia ministerstvom kultúry uskutočnenie generálnej inventarizácie v rokoch 2009 - 2010 pod odborným gestorstvom Slovenského filmového ústavu

termín: do 31. decembra 2010

zodpovedný: MK SR

- **určenie podmienok pre sústredenie kinematografických diel a ďalších súčastí audiovizuálneho dedičstva SR do odbornej starostlivosti SFÚ** (na základe generálnej inventarizácie), uskutočnenie základnej diagnostiky filmových materiálov uchovávaných dobrovoľnými depozitármi a vypracovanie návrhu časového, finančného a technologického zabezpečenia záchrany a obnovy týchto materiálov

termín: do 31. decembra 2011

zodpovedný: MK SR

- **v nadväznosti na realizáciu Digitálneho informačného systému kultúry a IS SK CINEMA vypracovanie predpokladov a možností interoperability databáz zákonných depozitárov s cieľom vytvorenia katalógu audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky**

termín: do 31. decembra 2011

zodpovedný: MK SR

- **predložiť správu o plnení úloh vyplývajúcich z aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva v Slovenskej republike na rokovanie vlády Slovenskej republiky**

termín: v priebehu 2. štvrťroka v roku 2010 a 2011

zodpovedný: MK SR.

SFÚ archivuje množstvo filmových titulov na čiernobielym a farebnom filmovom páse - negatívy obrazu, duplikačné materiály, negatívy zvuku a distribučné kópie. Technický stav uložených filmových materiálov je v mnohých prípadoch nevyhovujúci jednak po mechanickej stránke, ako aj z hľadiska zhoršujúcej sa fotografickej kvality obrazového záznamu.

Príčinou je celý rad faktorov, pričom je potrebné vyzdvihnúť skutočnosť, že mechanizmy a procesy starnutia podložky a emulznej vrstvy filmového pásu majú svoje zákonitosti a sú nezvratné. Aj vzhľadom na to je nevyhnutné kontinuálne zabezpečovať nielen odborné ošetrovanie a ochranu filmového archívneho materiálu, ale aj jeho periodickú obnovu, výrobu nových zabezpečovacích materiálov či materiálov určených na sprístupňovanie, ako aj zálohovanie archívneho materiálu na iných nosičoch – predovšetkým prostredníctvom digitálnych technológií.

Pôsobenie negatívnych vplyvov sa dá obmedziť alebo eliminovať včasným použitím vhodných laboratórnych postupov, techník a technológií, ktoré sa štandardne využívajú pre prácu s archívnymi materiálmi.

Zároveň je potrebné pre procesy záchrany a obnovy audiovizuálneho kultúrneho dedičstva vo väčšej miere využívať aj možnosti digitalizácie archívneho filmového materiálu najmä s cieľom zvýšenia podmienok jeho ochrany a zároveň zvýšenia možností pre sprístupňovanie obsahu.

Elektronické spracovanie archívneho filmového materiálu umožní:

- uskutočniť korekcie poškodenia východiskového archívneho materiálu,
- vyhotoviť nové záložné kópie tohto materiálu určené na ďalšiu archiváciu,
- vyhotovovať digitálne kópie pôvodného materiálu určené na sprístupňovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva.

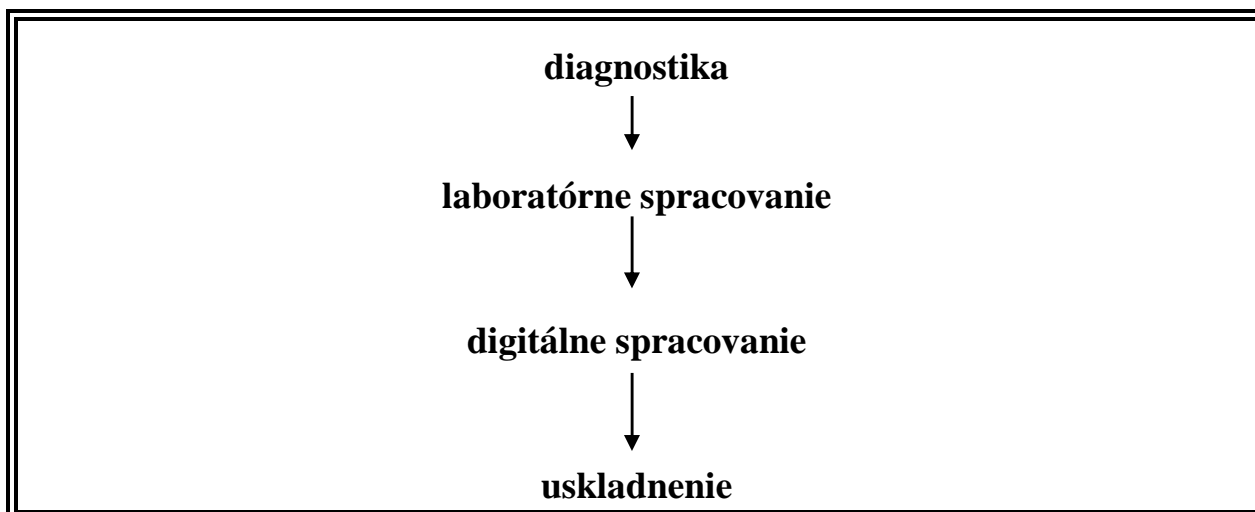
Archivácia pôvodného audiovizuálneho obsahu tak získa možnosť vytvorenia záložných elektronických kópií, ktoré budú môcť byť využívané aj na vyhotovenie nového filmového materiálu v reštaurovanej kvalite obrazu aj zvuku.

Sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva sa bude môcť uskutočňovať bez potreby využívať na tento účel pôvodný filmový archívny materiál. Ten bude tak môcť byť bezpečne a odborne uložený bez potreby častého využívania, čo môže byť ďalším z významných predpokladov predĺženia jeho archívnej životnosti.

Elektronické spracovanie (digitalizácia) neznamena nahradenie filmového materiálu digitálnou formou, ale rozšírenie možností pre jeho ochranu, obnovu a následné využívanie. Aj preto zostane laboratórne ošetrovanie a výroba filmového materiálu primárnym spôsobom jeho ochrany a obnovy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti (zistené poškodenia, potreba korekcií laboratórnou cestou a vyhotovenie nových filmových materiálov), ako aj vo vzťahu k požiadavke rozšírenia možností pre sprístupňovanie archívnych materiálov by digitalizácia archívnych filmových fondov mala byť ďalšou kľúčovou líniou projektu obnovy v nasledujúcom období (2008 – 2013).

Pri záchrane a obnove filmového archívneho materiálu je nevyhnutné postupovať podľa tejto základnej procesnej schémy:

Východisková diagnostika - zistenie aktuálneho stavu uložených materiálov. Výstupom je podrobná správa o mechanickom stave, fotografickom stave a rozmerových parametroch filmového pásu. Správa je vyhotovená kvalifikovanými pracovníkmi filmových laboratórií.

Realizácia technických a technologických odporúčaní. Podľa správy z diagnostiky vypracujú filmové laboratóriá odporúčania na technologický postup obnovy. V prvom rade je potrebné aplikovať a v maximálne možnej miere využiť klasické a overené laboratórne technológie.

Použitie digitálnych postupov (pre obraz i zvuk) sa predpokladá až po realizácii laboratórnych činností spojených so záchranou a obnovou postihnutých alebo poškodených filmov, keďže v mnohých prípadoch stav a miera poškodení samotných archívnych materiálov vylučuje napr. použitie technológií skenovania a prepisu na počiatku technologického reťazca bez rizika vzniku ďalších poškodení. Rovnako je potrebné zachrániť pôvodný materiál ako primárny zdroj archivovanej informácie.

Riešenie technológie a miesta uskladnenia archívneho fondu. Tento proces je vyústením technologicky aj ekonomicky náročných postupov aplikovaných v prechádzajúcich krokoch.

Priestorové a technologické zabezpečenie archívnych materiálov

Najcennejšie materiály SFÚ uchováva v priestoroch svojej budovy (Grösslingova č. 32, Bratislava), v skladových priestoroch vybavených potrebnými technológiami. Ostatné zbierkové materiály uchováva v novom veľkoplošnom skladovom priestore v Pezinku (priestory vo vlastníctve štátu a v správe SFÚ a prenájaté priestory).

Základná kvantifikácia archívnych filmových materiálov k slovenským audiovizuálnym dielam a zvukovo-obrazovým záznamom v depozitoch SFÚ (stav október 2008):

- celkový počet audiovizuálií (filmové diela a zvukovo-obrazové záznamy) – hrané filmy, animované filmy, dokumentárne filmy, spravodajské filmy, historické materiály, 16 mm filmy a iné je 7 682 titulov;
- celkový počet metrov filmového materiálu k audiovizuáliám (negatív obrazu, negatív zvuku, kombinovaná kópia, duplikátny negatív, duplikačný pozitív a ďalšie) je 14 156 946 metrov.

V súvislosti s archiváciou filmových materiálov k audiovizuáliám je potrebné zdôrazniť, že ku každému titulu tvorí archívny filmový materiál v priemere päťnásobok tzv. čistej dĺžky záznamu (metráž, resp. minútáž zaznamenaného audiovizuálneho obsahu), čo zvyšuje nároky na ochranu, obnovu a uskladnenie archívneho filmového materiálu.

V súvislosti s narastajúcim objemom filmových materiálov bolo nevyhnutné riešiť nadobudnutie nových skladových priestorov pre filmové zbierky. Koncom roku 2006 sa podarilo realizovať kúpu skladového priestoru v Pezinku do vlastníctva štátu a v správe SFÚ. Čerpanie finančných prostriedkov na kúpu bolo so súhlasom Ministerstva financií Slovenskej republiky a zriaďovateľa povolené v roku 2006 (presun z rozpočtu roku 2005).

Nadobudnutý skladový priestor je určený pre archiváciu filmových materiálov tvoriacich fond audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky v správe SFÚ - kompletne fondy filmových originálnych rozmnožovacích a zabezpečovacích materiálov, tiež aj kompletných filmových materiálov po uskutočnení procesu ich systematickej obnovy.

Archivácia filmových materiálov podlieha špeciálnym parametrom rôznych kritérií potrebných pre vytvorenie podmienok na uchovanie filmových materiálov s predpokladom na viac ako sto rokov. Tieto materiály je potrebné uchovávať vo vlastných, nie prenajatých skladových priestoroch najmä z dôvodu výšky investície, ktorú bude potrebné vynaložiť na rekonštrukciu a na vybavenosť nového nadobudnutého priestoru v súlade s normami FIAF pre uchovávanie a archiváciu filmových materiálov.

Kompletne fondy filmových originálnych rozmnožovacích a zabezpečovacích materiálov môžu byť archivované až po ich diagnostike, oprave, ultrazvukovom čistení a po nevyhnutnej dezinfekcii (preventívne odplesnenie), teda po kompletnom procese ošetrovania v špecializovaných filmových laboratóriách.

Základným zámerom projektu je systematická odborná kontrola filmových materiálov archívneho fondu, ich obnova a prepis na digitálne médiá. Predmetom spracovania sú filmy zhotovené na triacetáte celulózy a tiež na nitrocelulózovej podložke. Cieľom je výroba nových 35 mm farebných a čiernobielych filmových materiálov na polyesterovej podložke. Očakáva sa zlepšenie obrazových a zvukových parametrov týchto filmových materiálov.

Pre dosiahnutie optimálnych obrazových a zvukových parametrov filmových materiálov sa predpokladá výroba nových duplikátnych negatívov a duplikačných pozitívov, ich prepis na elektronické médium, následné farebné korekcie do pôvodnej podoby diela vrátane retuše obrazu a obnovy zvuku.

Špecifikácia prác

Činnosti spojené s diagnostikou technického stavu filmových materiálov v špecializovaných filmových laboratóriách a následné rozhodnutia pre voľbu ďalšieho technologického postupu:

- Odborná kontrola technického stavu filmových materiálov s vyhotovením dokumentu „*Záznam o stave filmového materiálu*“ (obsahuje údaje - názov filmu, druh materiálu, šírku filmového pásu, čiernobiely alebo farebný film, formát obrazu, zvuku, počty dielov negatívu obrazu i zvuku prípadne duplikátneho negatívu, duplikačného pozitívu, dĺžku - netto a brutto metráž, typ podložky, druh prepravného obalu, klasifikáciu technického stavu so súhrnným popisom poškodení, údaje o kontrolujúcom, dátum a miesto kontroly).
- Vyhotovenie správy – „*Technického nálezu*“ - podrobného popisu a záznamu typických poškodení a defektov, ako sú napr.: poškodenia perforácie – narazená, natrhnutá, odrená, narezaná, pretrhnutá perforácia; poškodenia povrchových plôch filmu, ako napr.: vlasové rysky, zapršanie, ryhy a rysky, vrypy, nečistoty, zmrštenie, a pod.; a poškodenia materiálu plesňou - pre každý diel negatívu obrazu i negatívu zvuku samostatne.
- Rozhodnutie o voľbe a spôsobe realizácie potrebných technických a technologických operácií – „*Technologické odporúčania*“.
- Zhotovenie kontrolných kópií pre posúdenie kvality existujúcich duplikačných materiálov vyrobených z filmových kópií.
- Odborné ultrazvukové čistenie filmových materiálov, prípadne odplesnenie, preventívne odplesnenie rozmnožovacích a zabezpečovacích filmových materiálov a nevyhnutné drobné opravy poškodených filmových materiálov, dodaných na kontrolu.

Činnosti spojené s obnovou a výrobou nových 35 mm filmových materiálov v špecializovaných filmových laboratóriách:

- Výroba duplikátnych farebných a čiernobielych rozmnožovacích a zabezpečovacích 35 mm filmových materiálov na aktuálnej typovej úrovni (Intermediát negatív, Intermediát pozitív, prípadne Internegatív, duplikátny negatív, duplikačný pozitív).
- Výroba farebných a čiernobielych kombinovaných kópií na aktuálnej typovej úrovni.
- Laboratórne práce a úkony realizované v uzavretom technologickom cykle.
- Zabezpečenie umeleckých a technických požiadaviek zodpovedných tvorivých pracovníkov.
- Preferovanie technologickej línie kinematografických materiálov firmy Kodak s požiadavkou na duplikačné postupy s využitím filmovej suroviny Kodak – Intermediate a Internegative na aktuálnej typovej úrovni.

Činnosti spojené s výstupom na digitálnych, analógových a magnetických nosičoch:

- Transfer nových zabezpečovacích materiálov na elektronický nosič podľa aktuálne najvyššej typovej úrovne - prepis do formátu HDCAM SR (vytvorenie podkladového záznamu k úprave).
- Farebné korekcie filmového diela, zaznamenaného na podkladovom nosiči s cieľom zachovania pôvodnej podoby diela za účasti tvorcu diela (vytvorenie koloritnej kvality obrazu).

- Kompletná retuš obrazu filmového diela, zaznamenaného na podkladovom nosiči (vytvorenie kvality obrazu bez akýchkoľvek poškodení – odstránenie nečistôt, rýh, rysiek a pod.).
- Obnova zvuku filmového diela (vytvorenie kvality zvukovej stopy).
- Elektronický prepis podkladového záznamu po vyššie uvedených úpravách na nové digitálne, analógové a magnetické nosiče podľa aktuálnej najvyššej typovej úrovne k uchovaniu, sprístupňovaniu a šíreniu národného audiovizuálneho dedičstva (HDCAM SR, Digital Betacam, Betacam SP, DVD, CD, DAT a VHS, prípadne ďalšie typy dohodnutých nosičov).

Pridružené a súvisiace činnosti:

- Obalenie filmových materiálov do mikroténových vreciek a plastových obalov.
- Vytvorenie a vloženie písomného záznamu o stave filmového materiálu do plastového obalu I. dielu filmového materiálu k jednotlivým titulom.
- Zabezpečenie prevzatia a prepravy filmového materiálu z filmového archívu SFÚ a naspäť do filmového archívu SFÚ.
- Poistenie prevzatých archívnych filmových materiálov proti zničeniu, strate a pod.

Laboratórna filmová výroba v procese obnovy a záchrany filmového archívneho fondu SFÚ

Východiskové filmové materiály:

Z filmového archívu SFÚ sú do Filmových laboratórií Ateliérov Bonton Zlín dodané nasledovné druhy archivovaných filmových materiálov (pre čiernobiele aj farebné filmové materiály):

- negatív obrazu
- negatív zvuku
- duplikačný pozitív
- duplikátny negatív
- magnetický zvukový pás
- distribučná filmová kombinovaná kópia

Výstupné laboratórne práce a nové vyrobené filmové materiály:

- kontrola, diagnostika, čistenie a oprava materiálov
- preventívne odplesnenie východiskových filmových materiálov
- kontrolné filmové kópie z východiskového filmového materiálu
- nová filmová kópia z východiskového filmového materiálu
- nový duplikačný pozitív
- nový duplikátny negatív
- nová kontrolná filmová kópia z nových duplikačných materiálov
- prepis novej filmovej kópie na elektronické nosiče

Všetky výstupné nové filmové materiály spĺňajú kritériá pre archiváciu filmových materiálov v zmysle odporúčaní medzinárodnej federácie filmových archívov FIAF. Nové vyrobené materiály sú zhotovené na filmovej surovine, ktorej tzv. podložku tvorí materiál na báze polyesteru - obchodné označenie „ESTAR“ v prípade technologickej línie KODAK,

chemické označenie polyethylene terephthalate /EN/. Vlastnosťami tohto typu podložky filmovej suroviny oproti triacetátu celulózy sú:

- pevnosť
- trvanlivosť
- rozmerová stabilita
- odolnosť voči mechanickým vplyvom
- chemická stabilita
- prítomnosť antistatickej vrstvy znižujúcej zachytávanie nečistôt a zníženie opotrebovania
- výborná antihalačná ochrana zlepšujúca najmä hranovú ostrosť a rozlišovaciu schopnosť
- absencia tzv. octového syndrómu

Základné technologické zariadenia v procese laboratórnej filmovej výroby:

Voľba hlavného technologického zariadenia – optickej krokovej aditívnej imerznej filmovej kopírky „CTM Debrie – TAI Archive“ bola uskutočnená na základe parametrov deklarovaných výrobcom a základnej technologickej orientácie zariadenia a dostupných informácií z praktického uplatnenia tohto zariadenia. Jedná sa o špeciálny typ filmovej kopírky, ktorej konštrukčné parametre ju predurčujú práve na prácu s archívnym farebným i čiernobielym materiálom. Táto filmová kopírka má taktiež nastaviteľné parametre, ktoré ovplyvňujú vykopírovanie obrazu i z vysoko zmrštených materiálov, umožňuje riešiť polohu a veľkosť (zmršteného) obrazového záznamu voči perforácii.

Zariadenie sa používa vo Filmových laboratóriách Ateliérov Bonton Zlín, je zakúpené po roku 2000 a nevlastnili ho iné laboratóriá v SR ani v okolitých štátoch. Je súčasným špičkovým zariadením.

Filmové laboratóriá Ateliérov Bonton Zlín sa špecializujú na prácu s archívnymi materiálmi aj pre iné zahraničné archívy, napr. pre Národný filmový archív v Prahe.

Nové technologické postupy spracovania filmových materiálov v Projekte systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR

Kompletný reťazec digitálneho postprodukčného spracovania filmových materiálov z archívov SFÚ zabezpečuje spoločnosť STUDIO 727 na základe centrálného verejného obstarávania ministerstvom kultúry. Zvolené technologické postupy zodpovedajú súčasným najvyšším technickým štandardom a normám.

Základné princípy a postupy digitálneho reštaurovania:

- zachovanie vernosti digitálneho nosiča s filmovou predlohou
- zachovanie pôvodného obrazového formátu
- reštaurovanie obrazu
- reštaurovanie zvuku

Postup spracovania a technologické procesy:

- **Skenovanie:** kvalita skenera má zásadný vplyv na výslednú kvalitu východiskových dát (ostrosť, stabilita, rozlíšenie, farebné odfiltrovanie filmovej podložky). Na skenovanie sa používajú filmové materiály typu

duplikačný pozitív. Zvolený formát skenovania (plná okenička v rozlíšení 2K t. j. 2048x1556, 10 bit dpx log) umožňuje v následných operáciách eliminovať nedostatky, chyby a poškodenia pôvodných kamerových okeničiek a mechanizmov záznamu. Kapacita diskového poľa je 6 TB.

- **Digitálna retuš obrazu** je komplikovaný a pomerne zdĺhavý proces odstraňovania chýb a poškodení filmového materiálu, laboratórnych a technologických postupov vrátane kvality resp. nekvality skladovania filmovej suroviny. Medzi najčastejšie defekty patria: nečistoty, prach, chlpy, vlasy, mechanické poškodenia emulzie a perforácie, fláky z chémie, nestabilita obrazu, kolísanie hustoty a farby, chýbajúce políčka, deformácie obrazu, ryhy, rysky, poškodenia perforácie. Používajú sa automatické a manuálne algoritmy. Priemerný počet defektov na titul je cca 3 – 5 mil ks artefaktov. Konfigurácia pozostáva z troch pracovných staníc s celkovou kapacitou diskového poľa 15 TB.
- **Digitálna retuš zvuku** je tiež komplikovaný a pomerne zdĺhavý proces odstraňovania defektov zvukového materiálu ako je čistenie zvukových poškodení, odstránenie nežiaducich frekvencií, rešpektovanie pôvodnej dynamiky a farby zvuku, úprava asynchrónov atď.
- **Farebné korekcie** sú robené na digitálnom systéme Lustre s účasťou tvorcov. V tomto bode procesu sa filmovému dielu dodá požadovaný farebný charakter obrazu. Ďalej sa eliminujú alebo úplne odstránia chyby pôvodného laboratórneho procesu (zmeny hustoty v oblasti strihu, problematické zalínačky a vylínačky, lokálne zmeny denzity a kontrastu, vyblednuté farby, slabo prekreslené detaily v oblasti preexpozície a podexpozície). Celková kapacita diskového poľa 40TB.
- **TV formáty:** pre výstupný master tv záznamu bol zvolený formát HDTV HDCAM SR 4:4:4 1920x1080 , ktorý je v súčasnej dobe považovaný za najkvalitnejší a najdokonalejší. Z neho sa následne duplicitne kopírujú nižšie odvodené formáty (digitálny Betacam, analógový Betacam, DVD, VHS). Výstupný master HDCAM SR 4:4:4 s reštaurovaným záznamom filmu je vhodný na technológiu digitálny intermediát s určením pre výrobu filmovej kópie. Výsledná kvalita digitálneho záznamu spĺňa požiadavky pre záložnú archiváciu pôvodného filmového obsahu aj s možnosťou vytvorenia nového filmového materiálu.

Efekty spracovania filmových materiálov digitálnou cestou:

- digitálne remastrované filmy sú prepísané v aktuálne najvyššej typovej kvalite HDTV HDCAM SR 4:4:4 s možnosťou následného kopírovania na film,
- tieto tituly sú pripravené pre televízne šírenie s vysokým rozlíšením,
- postupy spracovania zabezpečujú záchranu a obnovu kultúrneho dedičstva,
- výstupy spracovania podporujú rozvoj filmových a televíznych technológií na Slovensku.

Projekt SK CINEMA je technicky riešený s dlhodobou perspektívou ako otvorený informačný systém obsahujúci server a počítačovú sieť s pripojením na jednotlivé pracovné stanice v rámci SFÚ, ako aj s možnosťou pripojenia na internet. Komunikáciu medzi oddeleniami, riadenie a dostupnosť potrebných administratívnych a odborných informácií zabezpečí intranetová forma informačného systému. Internetová forma umožní sprístupnenie údajov a dokumentov verejnosti a vzájomnú komunikáciu s inými databázami.

V prvej etape prác (2001 – 2004) na informačnom systéme bolo potrebné postupne prispôbovať databázovú platformu (Advanced Rapid Library - aRL) potrebám a požiadavkám jednotlivých zbierok a databáz SFÚ a ich katalogizátorov, definovať požiadavky na vytvorenie štruktúry jednotlivých databáz a súvisiacich používateľských formulárov a zároveň zabezpečiť konverziu existujúcich čiastkových databáz a záznamov do prostredia aRL.

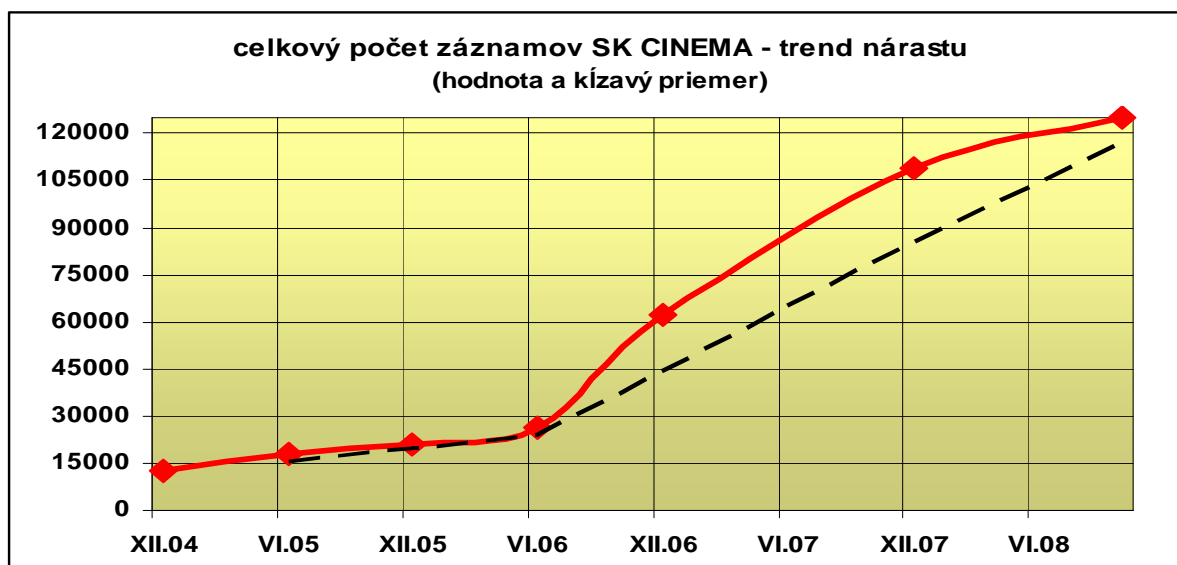
V druhej etape prác (2005 –2007) na informačnom systéme bolo potrebné skontrolovať konvertované údaje z prípravných čiastkových databáz do systému aRL, určiť metodiku komplexného popisu jednotlivých dokumentov pre ich katalogizáciu v systéme aRL, dopĺňať spracované alebo konvertované filmové databázy o ďalšie údaje získané z primárnych zdrojov, spracovávať ďalšie čiastkové databázy zbierkových fondov SFÚ (fotografie, plagáty), vytvárať elektronické kópie archívnych dokumentov s možnosťou prepojenia so systémom aRL a postupne pripraviť riešenie pre zverejnenie (sprístupnenie) databáz a katalógov systému aj pre ďalších interných a externých používateľov s cieľom prezerania a vyhľadávania jednotlivých údajov a dokumentov v elektronickej podobe.

Tabuľka 3 uvádza nominálny nárast počtu záznamov v jednotlivých základných databázach systému SK CINEMA v priebehu druhej etapy realizácie projektu¹⁸:

	autority	katalóg	holdingy	celkom	nárast v %	priemer / mesiac
dec. 2004	7 277	5 466	-	12 693	-	-
jún 2005	10 037	7 925	181	18 143	42,9	908
dec. 2005	11 609	9 009	291	20 909	15,2	461
jún 2006	14 190	11 553	717	26 460	26,5	925
dec. 2006	17 090	40 367	4 686	62 143	134,9	5 947
dec. 2007	30 868	62 772	14 918	108 558	74,7	3 868
okt. 2008	35 214	71 755	17 985	124 954	15,1	1 366

¹⁸ Tempo nárastu bolo najvyššie v roku 2006, keď sa činnosti sústreďovali na zvýšenie počtu záznamov a na ich konverziu z iných čiastkových databáz na spoločnú platformu. S približovaním sa k cieľovému stavu trend nárastu v počte prírastkov nových záznamov prirodzene klesá.

Graf 4 trend nárastu počtu záznamov v SK CINEMA za obdobie 2004 – 2007:

Zároveň s nárastom počtu vložených údajov sa realizovala aj ich kontrola a overovanie podľa primárnych zdrojov (filmová kópia, fotografia, plagát a i.), ako aj vytváranie elektronických kópií archívnych dokumentov, resp. ich častí (titulky z filmových kópií) na pracovné účely s možnosťou prepojenia na katalogizačný záznam.

Trend nárastu počtu záznamov spolu s overovaním jednotlivých údajov je východiskovým predpokladom pre tretiu etapu realizácie SK CINEMA, ktorej hlavným cieľom je sprístupnenie vybraných údajov z jednotlivých databáz prostredníctvom intranetu a internetu.

Priebežne s overovaním a vkladáním záznamov o jednotlivých dielach a zbierkových predmetoch SFÚ prebieha aj vytváranie elektronických kópií archívnych dokumentov a zbierkových predmetov archivovaných v SFÚ – predovšetkým grafických a fotografických materiálov k slovenským filmom. Takto spracované archívne dokumenty a zbierkové predmety sú následne uložené na digitálnych nosičoch a ich kópie (digitálne náhľady dokumentov) sú pripojené k jednotlivým katalogizačným záznamom týchto dokumentov v SK CINEMA. Vzniká tak prepojenie katalogizačného záznamu dokumentu a jeho digitálneho náhľadu s cieľom sprístupnenia komplexnej informácie o dokumente odbornej aj širšej verejnosti, ako aj záložnej archivácie dokumentov.

Prehľad súčasného členenia a tematického zamerania jednotlivých čiastkových databáz v katalogu SK CINEMA:

- **Slovenská filmová databáza** (filmografické záznamy)
 - slovenské hrané filmy
 - slovenské animované filmy
 - slovenské dokumentárne filmy
 - slovenské spravodajské filmy
 - filmové šoty (analytický rozpis spravodajských filmov)
- **Katalóg SFÚ** (archívne, dokumentografické, bibliografické a iné záznamy)
 - fotoarchív (fotografie, negatívy, diapozitívy)
 - plagáty a propagačné materiály (filmy, podujatia a iné)

- knižnica (filmové scenáre, knihy, periodiká, CD nosiče a iné)
- bibliografia článkov z periodík
- **Holdiny SFÚ** (evidenčné záznamy obsahujúce údaje o konkrétnych archívnych dokumentoch)
- **Heslár SFÚ** (autoritatívne záznamy)
 - diela (filmové, literárne, hudobné a pod.)
 - osobnosti (filmoví tvorcovia, herci a pod.)
 - korporácie (filmové inštitúcie, spoločnosti a pod.)
 - podujatia (filmové festivaly, prehliadky a pod.)
 - predmetové heslá
 - heslá žáner, druh a forma dokumentov
 - geografické heslá

K uvedeným čiastkovým databázam budú postupne v nasledujúcom období pridané, resp. integrované aj ďalšie databázy, a to najmä:

- **Mediatéka** (rozmnoženiny audiovizuálnych diel na videonosičoch)
- **Filmový archív** (popis filmových kópií a iných nosičov, ich fyzického stavu a pod.)
- **Iné archívne zbierky a fondy** (archívne osobné fondy, archívne materiály písomného charakteru prevzaté po bývalej organizácii Slovenská filmová tvorba, zbierkové a muzeálne predmety týkajúce sa kinematografie)
- **Retrospektívna bibliografia** článkov z periodík (bibliografický popis archivovaných výstrižkov z periodík a vytváranie ich elektronických kópií).

V súvislosti s projektom systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky bude v ďalšej etape potrebné vytvoriť v rámci SK CINEMA alebo integrovať do tohto systému aj informácie a údaje o zbierkach a fondoch audiovizuálnych archiválií, nachádzajúcich sa v správe iných štátnych organizácií, resp. organizácií v oblasti verejnej správy.

V súvislosti s generálnou inventarizáciou audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky, ako aj v nadväznosti na výkon činností a zabezpečenie povinností vyplývajúcich z audiovizuálneho zákona (depozitná povinnosť, akvizičná činnosť) SFÚ v októbri 2008 vydal smernicu pre povinný depozit audiovizuálií vrátane sprievodných dokumentov, ktoré sú súčasťou fondu audiovizuálneho dedičstva SR. Táto smernica určuje základný okruh nosičov a sprievodných dokumentov, ktoré majú byť archivované v SFÚ k jednotlivým audiovizuáliám a následne katalogizované v informačnom systéme SK CINEMA.

Dotazník A (prvý kontakt)**1. identifikácia inštitúcie**

názov inštitúcie	
sídlo: ulica a číslo	
PSČ	
mesto, obec	

2. kontaktné údaje štatutárneho zástupcu inštitúcie:

meno a priezvisko:		fax:	
telefón:		e-mail:	

3. údaje o kontaktnej osobe zodpovednej za poskytnutie informácií o predmetoch audiovizuálneho dedičstva:

meno a priezvisko:		fax:	
telefón:		e-mail:	

4. uveďte, či Vaša inštitúcia vlastní alebo má v správe predmety audiovizuálneho dedičstva – audiovizuálne (audiovizuálne diela alebo zvukovo-obrazové záznamy)** správnu odpoveď zakrúžkujte*

inštitúcia vlastní alebo má v správe audiovizuálne	áno	nie
--	-----	-----

Nasledujúce údaje vyplňajú tie inštitúcie, ktoré vlastnia alebo majú v správe audiovizuálie

5. uved'te celkový počet audiovizuálií vo vlastníctve alebo v správe inštitúcie:

celkový počet audiovizuálií (počet titulov)	
z toho zmluvný depozit pre iné subjekty	áno nie

* správnu odpoveď zakrúžkujte

ak máte v správe audiovizuálie iných subjektov, rozpíšte názvy jednotlivých subjektov a k nim prirad'te počet audiovizuálií

názov subjektu	počet audiovizuálií

6. uved'te základnú kvantifikáciu audiovizuálií podľa takej mernej jednotky, v akej evidujete audiovizuálie:

6.1 Audiovizuálie na filmovom páse

vyplňte Vašu mernú jednotku, celkový počet audiovizuálií podľa Vami evidovanej mernej jednotky:

merná jednotka (počet metrov, počet nosičov, počet titulov, počet kotúčov, iné)	
celkový počet audiovizuálií podľa uvedenej mernej jednotky (jednotiek)	

evidujete rozdelenie audiovizuálií podľa šírky filmového pásu (35 mm, 16 mm, 8 mm):

áno
nie

ak evidujete rozdelenie audiovizuálií podľa šírky filmového pásu, vyplňte počty jednotlivých audiovizuálií podľa Vami udanej mernej jednotky

filmový pás	počet audiovizuálií
35 mm	
16 mm	
8 mm	

6.2 Audiovizuálie na videonosičoch

vyplňte Vašu mernú jednotku, celkový počet audiovizuálií podľa Vami evidovanej mernej jednotky:

merná jednotka (počet videonosičov, počet titulov, počet minút nahratých na videonosičoch, iné)	
celkový počet audiovizuálií podľa uvedenej mernej jednotky (jednotiek)	

evidujete rozdelenie audiovizuálií podľa druhu videonosiča (VHS, DVD, BETACAM SP, Digital Betacam a pod.)

áno
nie

ak evidujete rozdelenie audiovizuálií podľa druhu videonosiča, vyplňte počty jednotlivých audiovizuálií podľa Vami udanej mernej jednotky

videonosič	počet audiovizuálií
VHS	
DVD	
BETACAM SP	
Digital Betacam	
HD CAM	
Mini DV	
DV CAM	

ak máte iný druh videonosiča, pridajte riadok a doplňte druh videonosiča a počet

7. uveďte v akých priestoroch máte uložené audiovizuálie aj s rozdelením Vami evidovaných audiovizuálií v jednotlivých priestoroch podľa evidencie Vašej mernej jednotky

priestory pre uloženie			počet audiovizuálií
klimatizovaný sklad	áno	nie	
neklimatizovaný sklad	áno	nie	
iný priestor	áno	nie	

8. uveďte subjektívne hodnotenie stavu uložených audiovizuálií:

stav audiovizuálií	počet audiovizuálií
v dobrom stave	
v zlom (poškodenom) stave	
v stave ohrozenia (hrozí úplné zničenie)	

9. uveďte spôsob spracovania informácií o audiovizuáliách:

spracováate informácie o audiovizuáliách:

áno
nie

ak spracováate informácie o audiovizuáliách, uveďte spôsob podoby spracovania:

Spracovanie informácií o audiovizuáliách		počet spracovaných audiovizuálií
v tlačenej forme (v akejkoľvek papierovej podobe)	áno nie	
v elektronickej forme (v akejkoľvek počítačovej podobe)	áno nie	

ak spracováate informácie o audiovizuáliách podľa rozdelenia jednotlivých druhov, vyplňte nasledujúcu tabuľku:

evidencia audiovizuálií	počet
zbierkové predmety	
dokumentačný materiál	
inak evidované (doplňte ako)	
nie sú evidované	

11. V prípade, že sú záznamy o audiovizuáliách evidované alebo katalogizované v elektronickej podobe, prosím, napíšte spôsob tejto evidencie (katalogizácie)

Spracovanie informácií o audiovizuáliách			názov informačného systému, samostatnej databázy, čiastkového súboru
v informačnom systéme	áno	nie	
v samostatnej databáze	áno	nie	
v čiastkových súboroch	áno	nie	

* v čiastkových súboroch (MC Excel, MS Word a iné)

12. V prípade, že sú záznamy o audiovizuáliách katalogizované v informačnom systéme, uveďte, prosím, jeho stručnú základnú systémovú charakteristiku:

13. V prípade, že sú záznamy o audiovizuáliách sprístupnené prostredníctvom internetu, uveďte, prosím, internetovú adresu, na ktorej sú sprístupnené:

Ďakujeme za Váš čas, ktorý ste venovali vyplneniu dotazníka.

Vyplnený dotazník prosíme zaslať elektronickou poštou alebo vo tlačenej podobe doporučenou poštou na adresu:

**Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32
811 09 Bratislava
e-mail: sfu@sfu.sk**

formulár je sprístupnený na www.sfu.sk

Poznámka k návrhu dotazníka:

Štruktúra dotazníka pre prvý kontakt by mala byť jednoduchá a zrozumiteľná pre jeho vyplnenie, aby sa tak zabezpečila jeho čo najväčšia návratnosť.

Po vyhodnotení dotazníka učené subjekty, ktorým bude odoslaná druhá časť dotazníka, určená pre bližšiu identifikáciu archivovaných audiovizuálií, ich technických parametrov, filmografických údajov a pre základný popis obsahu a sprievodných dokumentov.